

MILJØRAPPORT

FORSLAG TIL LOKALPLAN 714 OG KOMMUNEPLANTILLÆG NR. 16 FOR SANKT HANS

FEBRUAR 2022
ROSKILDE KOMMUNE

MILJØRAPPORT

FORSLAG TIL LOKALPLAN 714 OG KOMMUNEPLANTILLÆG NR. 16 FOR SANKT HANS

PROJEKTNR.

A131407

DOKUMENTNR.

A131407-004

VERSION

3.0

UDGIVELSESDATO

2. marts 2022

BESKRIVELSE

Miljørapport

UDARBEJDET

SAJP/LKCN/LBRO

KONTROLLERET

LOJO

GODKENDT

LOJO

INDHOLD

1	Indledning	7
1.1	Planområdet	8
1.2	Planforslagenes formål og indhold	10
1.3	Miljørapportens indhold	13
2	Ikke-teknisk resumé	19
2.1	Naturbeskyttelse	19
2.2	Landskab og visuelle forhold	20
2.3	Kulturarv	21
2.4	Befolkning - Levevilkår	22
2.5	Menneskers sundhed	23
2.6	Kumulative effekter	23
2.7	Afværgende foranstaltninger	24
2.8	Overvågning	24
3	Naturbeskyttelse	25
3.1	Miljøstatus og mål	25
3.2	Konsekvensvurdering	31
3.3	Kumulative effekter	36
3.4	Afværgende foranstaltninger	36
3.5	Overvågning	37
4	Landskab og visuelle forhold	38
4.1	Miljøstatus og mål	38
4.2	Konsekvensvurdering	41
4.3	Kumulative effekter	49
4.4	Afværgende foranstaltninger	49
4.5	Overvågning	49
5	Kulturhistorie og arkitektur	50
5.1	Miljøstatus og mål	50
5.2	Konsekvensvurdering	54

5.3	Kumulative effekter	56
5.4	Afværgende foranstaltninger	56
5.5	Overvågning	56
6	Befolkning og levevilkår (trafik)	57
6.1	Miljøstatus og mål	57
6.2	Konsekvensvurdering	59
6.3	Kumulative effekter	63
6.4	Afværgende foranstaltninger	64
6.5	Overvågning	64
7	Menneskers sundhed	65
7.1	Miljøstatus og mål	65
7.2	Konsekvensvurdering	67
7.3	Kumulative effekter	69
7.4	Afværgende foranstaltninger	70
7.5	Overvågning	70
8	Referencer	71

1 Indledning

Roskilde Kommune har igangsat udarbejdelse af nyt plangrundlag for Sankt Hans for omdannelse fra psykiatrisk hospital til et nyt byområde i Roskilde, med mulighed for at bebyggelse kan indrettes med boliger, erhverv og offentlige funktioner. Roskilde Kommune har således udarbejdet forslag til lokalplan nr. 714 og forslag til kommuneplantillæg nr. 16 for et blandet byområde ved Sankt Hans for Roskilde.

Området er i dag omfattet af kommuneplanens rammer, hvor det er udlagt til offentlige formål (4.D.14) i form af: hospital, skole, børne- og ældreinstitution, uddannelsesinstitutioner, kirke og kirkegård, bibliotek, sociale institutioner, administration og, trafik anlæg, p-plads o.l., samt til rekreativt område (4.F.11), der kan anvendes til nærrekreativt område, fritidsområder, sports- og idrætsanlæg samt jordbrugsformål. Hele området er lokalplanlagt til hospitalsformål med dertil hørende funktioner, herunder administrationsbebyggelse, funktionærboliger, revalideringsværksteder samt de nødvendige tekniske anlæg. Området er delvist beliggende i byzone og delvist i landzone.

Lov om Miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM) (BEK nr. nr. 973 af 25.06.2020) stiller krav om, at ændringer i eksisterende planer, der kan have væsentlig indvirkning på miljøet, skal miljøvurderes.

På baggrund af en indledende screening er det vurderet, at planforslagene er omfattet af bestemmelserne om miljøvurdering i miljøvurderingslovens afsnit II. Det indebærer, at der skal udarbejdes en miljørapport.

Miljørapportens indhold og detaljeringsgrad er fastlagt på baggrund af en afgrænsning (scoping) iht. miljøvurderingslovens § 11. Afgrænsningen er foretaget dels ved en intern scopingproces i kommunen og dels ved høring af berørte myndigheder i henhold til lovens § 32.

Nærværende miljørapport er fremlagt i offentlig høring parallelt med den offentlige høring af forslag til lokalplan 714 og forslag til kommuneplantillæg nr. 16.

Sideløbende med planlægningen for Sankt Hans er der igangsat et projekt for genopretning af Langvad Å, der bl.a. resulterer i et nyt afløb fra St. Kattinge Sø

via Gedebæksrenden gennem Sankt Hans og lokalplanområdet. Projektet for Gedebæksrenden er allerede miljøvurderet og skal ikke miljøvurderes yderligere. Denne miljørapport forholder sig til de kumulative effekter af Gedebæksrenden, som værende et projekt, der forløber parallelt med udviklingen af Sankt Hans.

1.1 Planområdet

Planområdet er beliggende i bunden af Roskilde fjord på kanten af "Nationalpark Skjoldungernes Land" og det åbne land, nordvest for Roskilde by og omkring 3 km fra Roskildes centrum. Planområdet omfatter et areal på ca. 77 hektar.

Området består af Sankt Hans med eksisterende bebyggelse beliggende i byzone, og de omkringliggende ubebyggede områder, der er beliggende i landzone.

Figur 1-1: Planområdets afgrænsning.

Sankt Hans med bebyggelse og parklandskab ligger markant og smukt i landskabet, på en bakketop på kanten af en lavtliggende ådal, der munder ud i Roskilde Fjord. Ådalslandskabet rummer en mosaik af naturperler og er en del af "Nationalpark Skjoldungernes Land". Dermed ligger området på en af de yderste bakkeøer i deltalandskabet ud til fjorden og i en nationalpark.

Den eksisterende trafik til og fra området benytter det eksisterende lokale vejnet, og planområdet vejbetjenes i dag fra Bistrup Alle, der går tværs gennem Sankt Hans og binder øst og vest sammen. Området har, historisk set, været præget af større trafikbelastning end hidtil. Alligevel er Sankt Hans udfordret i forhold til trafikafviklingen. Området rummer desuden flere ruter og stier, der går igennem Sankt Hans området, eksempelvis Fjordstien og den regionale cykelsti mellem Roskilde og Boserup Skov, men også Munkestien, Sortesti, Skjoldungerstierne og Den Danske Pilgrimsrute.

I området har der været psykiatrisk hospital i over 200 år, og dermed er Sankt Hans Hospital Danmarks ældste psykiatrisk hospital. Den karakteristiske bebyggelse i området er opført undervejs i en tilsvarende lang periode. Området mod vest er præget af en helt særlig kulturhistorisk og arkitektonisk værdi, bl.a. bestående af bevaringsværdige bygninger som Slottet, som er områdets ældste bygning, hvor hospitalet oprindeligt blev etableret på den gamle borgvold, og Sønderhus, Vesterhus, Østerhus, Krathus, Parcelgårdsvej 2, Fjordhus samt Kurhuset, som er delvist fredet. Området indeholder desuden af en række andre bevaringsværdige bygninger.

Områdets mest markante bygninger er Slottet og Kurhus, som i dag fremstår som to forskellige bygningselementer beliggende højt i landskabet og adskilt af Søndre Alle. Kurhuset er delvist tegnet af Gottlieb Bindesbøll, der i 1852 vandt en konkurrence om udvidelsen af det psykiatriske hospital. Bindesbølls grundlæggende arkitektoniske ideer blev grundstenen til det bygningsanlæg og den byggestil, som i dag er karakteristisk for Sankt Hans, der ses som en samlet visuel helhed, der bl.a. udtrykkes ved ensartet materiale- og farvevalg samt bygningsdetaljer, der går igen. Efterfølgende har andre arkitekter dog fraveget de principper for bebyggelse, som binder de ældre bevaringsværdige bygninger sammen.

Udover bebyggelse opført gennem mange år, består Sankt Hans af en række nyere institutionsbygninger, funktionærboliger, samt tekniske anlæg, som renseanlæg og varmekværk, samt bygninger uden bevaringsværdi, der er opført uden sammenhæng med den overordnede bebyggelsesstruktur på Sankt Hans, herunder materielgården syd for Roskilde Fjord, vandfilterbygningen nord for slottet, Centralkøkkenet, Drosselhuset, Strandhuset og Strandvænget nord for Kurhus samt Bistruphøj og Bistrupvænge længst mod vest.

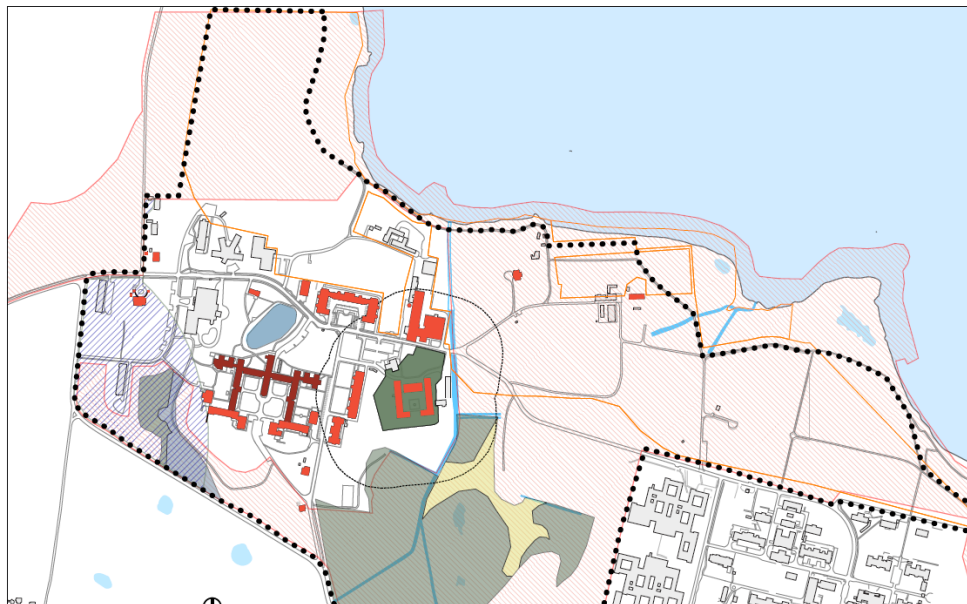
Dele af planområdet er udpeget som kulturarvsareal, og hele planområdet ligger inden for kulturmiljøet Boserup Skov og Bistrup Herregård/Sankt Hans Hospital, som er udpeget, som værdifuldt kulturmiljø i kommuneplanen. De kulturhistoriske bevaringsværdier knytter sig til de fysiske spor i landskabet, der hver for sig eller tilsammen fortæller noget væsentligt om området historie. Området rummer et beskyttet fortidsminde i form af borgvolden, hvor Slottet er placeret. Områdets kulturmiljø udgør en særlig, bevaringsværdig helhed i kommunen, og spiller en stor rolle i Nationalpark Skjoldungernes land.

Området indeholder desuden et større ubebygget område, der består af parklandskab med alléer og store træer, der danner rammen om Kurhussøen, samt et større naturbeskyttet landskab mod øst, der fremstår som lavbundsarealer med moser, vandløb og strandenge, som er omfattet naturbeskyttelseslovens § 3.

Inden for parkområdet findes der ligeledes § 3-beskyttede søer, hvor der er registreret flere bilag IV-arter. Planområdet ligger endvidere op ad et større Natura 2000 område i form af Roskilde Fjord, der er udpeget habitatområde og fuglebeskyttelsesområde. Områderne omkring Sankt Hans er desuden udpeget som lavbundsareal, og er en del af Gedebæksrenden, som forløber mellem Store

Kattinge Sø i vest og Roskilde Fjord mod nord, og er landskabselementer af stor vigtighed for områdets bilag IV-arter og øvrige arter generelt.

Nedenfor ses udsnit af kortbilag fra lokalplanforslaget med områdets bindinger.

KORTBILAG 2 - EKSISTERENDE FORHOLD

Signaturforklaring

■ Lokalanlægsgren	■ Bevarelsesværdig bygning	■ Skovbygning	■ Beskyttede naturtyper
□ Rørling	■ Færdig bygning	■ Landskabsværdi	■ Vandspejl
□ Vej, stier og parkering	■ Forsømt område	■ Natur2000 område	■ Mose
— Højdekurver 0,5m	■ Forsømt område beskyttelse	■ Samlingsområde	■ Sø

Figur 1-2: Planområdets bindinger.

Landskabet i og omkring Sankt Hans er desuden udpeget som bevaringsværdigt landskab i kommuneplanen, og et tilsvarende område er udpeget med geologisk værdi. Det meste af de ubebyggede arealer i planområdet – beliggende i landzone, er pålagt arealfredning. Udpegningerne vidner om områdets historie og landskabets dannelsesformer, der er med til at give området sit særpræg og unikke naturværdi. Et mindre område er ligeledes omfattet af udpegning som særlig værdifuldt landbrugsområde.

Afstanden til fjorden betyder, at den vestlige del af planområdet er beliggende i den kystnære del af byzonen, mens den resterende del med de ubebyggede områder i landzone, ligger i kystnærhedszonen.

1.2 Planforslagenes formål og indhold

Forslag til lokalplan nr. 714 og kommuneplantillæg nr. 16 skal give mulighed for omdannelse af Sankt Hans fra psykiatrisk hospital til et nyt byområde i Roskilde med boliger, erhvervsformål og offentlige funktioner.

Planforslagene udarbejdes på baggrund af "Sankt Hans, Helhedsplan 2020 for nyt byområde". Helhedsplanen er bygget op om en vision og fire udviklingsprincipper for det nye byområde:

- > Genoprettelse af naturlandskabet

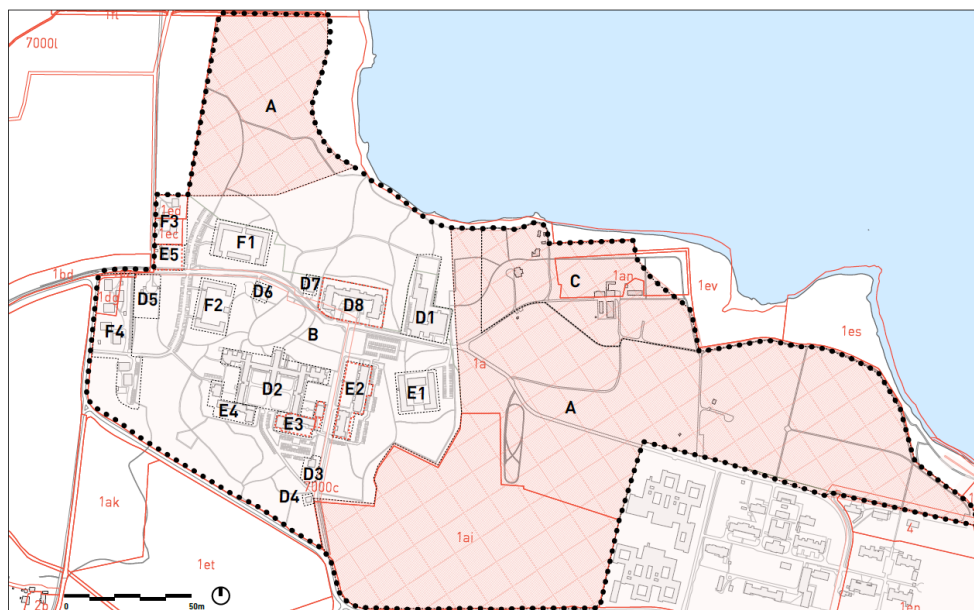
- > Styrkelse af parklandskabet
- > Bevarelse og transformering af bygningsanlægget
- > Skabe rum for byliv og aktivitet

Udgangspunktet er grundlæggende at bevare områdets udtryk og fremtrædende elementer, men også at rydde op, restaurere og tilføje nye anlæg og funktioner, der kan forstærke områdets kvaliteter.

Planforslagene omdanner et område på ca. 30 ha. fra hospitalsområde til ny bydel med mulighed for et varieret udbud af boligtyper og erhverv samt muliggør, at en del af området kan anvendes til offentlige formål i form af f.eks. daginstitutioner, kulturtilbud og lignende.

Planlægningen ændrer ikke zoneforhold i området og det grundlæggende formål er at sikre, at transformationen af planområdet kan ske, samtidig med at de naturmæssige, kulturhistoriske og arkitektoniske værdier bevares og udvikles.

Der kan med forslag til rammelokalplan nr. 714 opføres/omdannes 58.000 m² etageareal til bolig, erhverv eller offentlige formål. Lokalplanen fordeler byggeretten på delområder til henholdsvis eksisterende og ny bebyggelse, hvor hovedparten af etagearealet udnyttes i eksisterende bebyggelse. Lokalplanen gøres kun byggeretsgivende for omdannelsen af bebyggelse i seks delområder (A, B, C, E2, E3 og E5 – se figur 1-4), herunder Østerhus og Sønderhus (delområde E2), Vesterhus og bygning 21 af Kurhus (delområde E3), og for Parcelgårdsvej 2 (delområde E5). For områdets ubebyggede arealer (delområde A og B) gælder, at disse områder fortsat skal fremstå grønne og uden bebyggelse, dog med mulighed for opførelse af overdækninger og mindre sekundære bygninger i tilknytning til den eksisterende bebyggelse. I Sanct Hans Have (delområde C) gives der med lokalplanen mulighed for nybyggeri i begrænset omfang, eksempelvis i form af drivhus og skure. For de 6 delområder fastsætter lokalplanen specifikke bestemmelser for bevaring og omdannelse.

Figur 1-3: Planens delområder.

Lokalplanen er rammelokalplan for resten af Sankt Hans, og fastsætter således anvendelsen af området i hovedtræk, både for bebyggelse og ubebyggede arealer, samt overordnet infrastruktur af veje, stier, parkeringspladser, regnvands-håndtering, beplantning og opholdsarealer.

De øvrige bevaringsværdige bygninger og bygningerne i Sanct Hans Have skal anvendes til forskellige former for erhverv og offentlige formål.

Lokalplanen udpeger desuden fire områder (delområde F1-F4) til nye bebyggelser; Enghus, Markhusene, Parkhus og Parcelgårdshusene. Lokalplanen fastsætter ikke detaljerede bestemmelser for disse delområder, men overordnede retningslinjer for placering, omfang og højde på op til 15 meter. Planen giver desuden mulighed for etablering af parkeringskældre under Enghus og Parkhus. En del af de eksisterende bygninger i Sankt Hans er uden bevaringsværdi og er desuden opført uden sammenhæng med den overordnede bebyggelsesstruktur i området. Planlægningen giver mulighed for, at disse bygninger fjernes. I stedet må der opføres nye bebyggelser, som opføres med udgangspunkt i de oprindelige arkitektoniske principper for området. En del af disse bebyggelser kan således erstattes med de nye bebyggelser i delområde F1-F4. De nye bebyggelser forudsætter nye byggeretsgivende lokalplaner.

Forslag til rammelokalplan nr. 714 åbner således mulighed for en anvendelsesændring af hele lokalplanområdet, både bebyggelsen (herunder også de bevaringsværdige) og de ubebyggede arealer, og fastsætter derudover generelle bestemmelser om bevaring for alle bevaringsværdige bygninger inden for planområdet. Fjordhus vil fortsætte som hospitalsfunktion en årrække frem, og lokalplanen fastholder derfor anvendelsen af Fjordhus til hospital. På sigt skal Fjordhus dog omdannes til boliger, hvorfor trafiknotat og mobilitetsplan tager udgangspunkt i en, på sigt, fuld omdannelse af Sankt Hans.

Derudover sikres der med lokalplanforslaget desuden en række bevaringshensyn for den eksisterende park og dennes beplantningsmæssige udtryk samt naturlandskabet og sammenhængen til fjorden.

I henhold til Planlovens § 15, stk. 4 tillægges lokalplanbestemmelser og tilhørende kortbilag desuden bonusvirkning for så vidt angår opførelse af ny bebyggelse og ændret anvendelse af bebyggelse og ubebyggede arealer i lokalplanens delområde C, svarende til Sanct Hans Have. Her må der opføres få og små bygninger inden for definerede byggefeltet ifm. udvikling af delområdet til rekreativt område med café og drivhus. Bonusvirkningen erstatter tilladelser efter planlovens § 35, stk. 1 – landzonetilladelse.

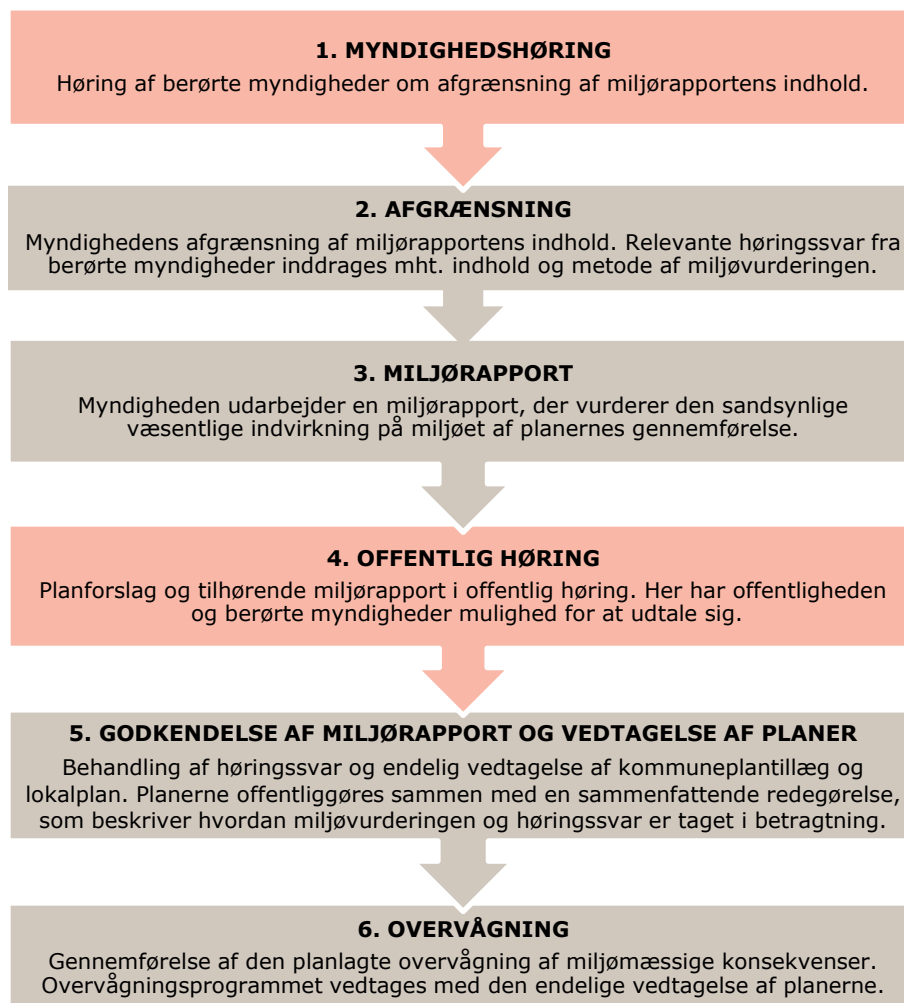
Med planforslagene stilles der endvidere krav til beplantning, udformning af veje og parkering – både på terræn og under terræn -, afledning af regnvand, indretning af haver, samt belægning og belysning.

1.3 Miljørapportens indhold

Miljøvurderingen tager afsæt i miljøvurderingsloven, som fastsætter kravene til miljøvurderingens proces og indhold.

Miljøvurderingen skal omfatte den sandsynlige væsentlige indvirkning på miljøet, herunder den biologiske mangfoldighed, befolkningen, menneskers sundhed, fauna, flora, jordbund, vand, luft, klimatiske faktorer, materielle goder, landskab, kulturarv, herunder kirker og deres omgivelser, samt arkitektonisk og arkæologisk arv og det indbyrdes forhold mellem disse faktorer.

Miljøvurderingen vil blive gennemført efter de seks trin som ses i Figur 1-4.

Figur 1-4: Grafisk oversigt over faserne i miljøvurderingsprocessen.

- Myndighedsbehandling: Roskilde Kommune
- Høringsperiode

Miljøvurderingen gennemføres som en vurdering af, hvorvidt og i hvilket omfang, planen stemmer overens med de miljømålsætninger, som er fastlagt i lovgivningen og planlægningen. Desuden vurderes, om der sker væsentlige indvirkninger på enkelte miljøfaktorer på grundlag af de nedenfor nævnte kriterier, indikatorer og data.

Grundlaget for miljørapportens konsekvensvurderinger er som udgangspunkt aktuel viden på tidspunktet for udarbejdelse af planforslaget, dvs. foreliggende planer og rapporter mv.

1.3.1 Grundlag for vurderingen

Miljøvurderingen af forslag til lokalplan og forslag til kommuneplantillæg skal belyse de miljømæssige konsekvenser af planernes gennemførelse og derigennem udgøre en del af beslutningsgrundlaget for vedtagelsen af planforslagene. Udarbejdelsen af planforslagene og miljøvurderingen er foregået sideløbende. På den

måde har det været muligt at imødekomme potentielle miljøkonsekvenser allerede i udarbejdelses- og beslutningsfasen af planforslagene.

Ifølge miljøvurderingsloven skal miljørapporten kun indeholde de oplysninger, som med rimelighed kan forlanges med hensyn til de aktuelle og gængse vurderingsmetoder og til planens detaljeringsgrad og placering i planhierarkiet. Konsekvensvurderingen er afgrænset til vurderinger af den del af omdannelse af Sankt Hans, der kan tilvejebringes med planforslagene. Efterfølgende skal der i forbindelse med supplerende byggeretsgivende lokalplaner ligeledes træffes afgørelse efter miljøvurderingsloven.

I forbindelse med planlægningen er der udarbejdet trafikanalyse, samt screening for flagermus i området. Derudover er der udarbejdet volumenstudier for placering og omfang af ny bebyggelse ift. kystlandskabet.

Som grundlag for miljørapportens konsekvensvurderinger er der som udgangspunkt anvendt aktuel viden på tidspunktet for udarbejdelse af planforslagene, dvs. foreliggende planer og rapporter mv.

- Til vurdering af natur, dyreliv og bilag IV-arter er der indsamlet tilgængelig viden om områdets flora og fauna fra Naturdata (Danmarks Miljøportal), Naturbasen, DOFbasen og NOVANA-overvågningsrapporter. Desuden er der foretaget feltbesigtigelser i og omkring planområdet og gennemført lytninger efter flagermus.
- Til vurderingen af landskab og kulturmiljøer er der i forbindelse med Helhedsplanen foretaget kortlægning af det eksisterende landskab og karakteristiske forhold, samt dets kulturhistoriske oprindelse.
- Til vurdering af trafikforhold er der som baggrund for lokalplanarbejdet gennemført en trafikanalyse, til belysning af den fremtidige trafik til og fra området samt, hvordan trafikken kan forventes at fordele sig på det øvrige vejnet.
- Til vurdering af kulturarv og fortidsminder er der indsamlet tilgængelig viden fra Roskilde Museum (RoMu) og anvendt udtræk af data fra Slots- og Kulturstyrelsen, samt benyttet Erik Arkitekters vurdering af bevaringsværdige bygninger og fremtidige udnyttelser fra den 31. august 2018.

Inden for miljørapportens emneområder, er der beskrivelser af relevant miljøstatus og -mål, konsekvensvurdering af planforslaget, kumulative effekter, afbødende foranstaltninger og overvågningstiltag.

1.3.2 Afgrænsning af miljørapporten

Planforslagene muliggør omdannelse af et eksisterende byområde og vurderes at være omfattet af Miljøvurderingslovens bilag 2, punkt 10b) *Anlægsarbejder i byzone*. Planlægningen fastsætter anvendelsen af et mindre område på lokalt plan og der er gennemført en screening iht. lovens § 8, stk. 2, nr. 1.

Det vurderes, at planforslagene kan have væsentlig indflydelse på miljøet. I forbindelse med forslag til plandokumenter, udarbejdes derfor en miljøvurdering af planforslagene i overensstemmelse med Miljøvurderingslovens afsnit II.

Afgrænsningen af de sandsynlige væsentlige miljøpåvirkninger ved realisering af planforslagene er gennemført i henhold til de i loven fastlagte miljøfaktorer. Denne afgrænsning er gennemført for at identificere de miljøtemaer, hvor der kan være sandsynlighed for en væsentlig miljøpåvirkning, og som derfor skal vurderes nærmere i miljørapporten.

Med udgangspunkt i en gennemgang af de sandsynlige miljømæssige indvirkninger som følge af planforslagene og på baggrund af høringen af berørte myndigheder, har Roskilde Kommune vurderet, at miljørapporten skal omfatte følgende:

- > Naturbeskyttelse; naturområder, biotoper og biodiversitet
- > Landskab; arealfredninger og kystnærhedszonen
- > Kulturhistorie og arkitektur; beskyttede fortidsminder, værdifulde kulturmiljøer og bevaringsværdige bygninger samt en fredet bygning
- > Menneskers sundhed; trafikstøj og trafiksikkerhed
- > Befolkning; levevilkår (trafikbelastning/-afvikling)
- > Miljørapporten omfatter således en vurdering af, hvordan planforslagene kan påvirke disse miljøfaktorer.

Udgangspunktet for miljøvurderingen følger det afgrænsede planområde. Miljøvurderingen vil derudover vurdere den udbredelse af miljøpåvirkningen, der er relevant uden for planområdet i forhold til påvirkningens karakter.

1.3.3 Høring af berørte myndigheder

Berørte myndigheder skal høres på forskellige trin af miljøvurderingsprocessen sammen med høring af offentligheden. Inddragelsen giver mulighed for indflydelse på beslutningen om og udførelsen af de nødvendige miljømæssige vurderinger. Berørte myndigheder høres i forbindelse med:

- > afgrænsning (scoping) af miljørapportens indhold og omfang.
- > den offentlige høring af (planforslag og) miljørapporten.
- > ved offentlig bekendtgørelse af den vedtagne plan og den sammenfattende redegørelse.

Med henblik på den endelige fastlæggelse af miljørapportens indhold og detaljeringniveau, har resultatet af afgrænsningen (scoping) været sendt til høring hos en række myndigheder og organisationer, der kan være berørt af planforslaget. De berørte myndigheder og organisationer har derved haft mulighed for at kommentere afgrænsningen eller bidrage med oplysninger, der kan indgå i miljøvurderingen. Følgende potentielt berørte myndigheder er blevet hørt:

- > Interne parter: Miljø og Byggesag og Veje og Grønne områder
- > Statslige myndigheder: Bolig- og Planstyrelsen, Miljøstyrelsen, Kystdirektoratet og Slots- og Kulturstyrelsen
- > Region og kommuner: Region Sjælland, Region Hovedstaden, Lejre Kommune og FORS
- > Andre myndighed: Roskilde Stift, Roskilde Museum (RoMu), Fredningsnævnet, Midt- og Vestsjællands Politi og Roskilde Brandvæsen
- > Foreninger m.m.: Danmarks Naturfredningsforening, Foreningen for Byggnings- og Landskabskultur og Nationalpark Skjoldungernes Land

Der er i forbindelse med høringsperioden kommet høringssvar fra Kystdirektoratet vedr. risiko for oversvømmelse fra fjorden og påmindelse om, at planområdet ligger inden for strandbeskyttelseslinjen. Kystdirektoratet anbefaler, at der kigges ind i, hvordan risiko for oversvømmelse fra fjorden påvirker projektet, ved at man øger sårbarheden i området. Høringssvaret giver ikke anledning til ændringer i miljørapportens afgrænsning fordi området, og især de planlagte byggemuligheder ligger højt i terrænet. Det vurderes at de konkrete muligheder der gives, ikke øger sårbarheden i området. Det er endvidere hovedsageligt planområdets ubebyggede arealer, der er i risiko for oversvømmelse. Disse arealer udlægges som hidtil til natur og rekreativ anvendelse uden egentlige byggemuligheder. Der vurderes derfor ikke at være behov for at stille krav om afværgeforanstaltninger.

Der er ligeledes kommet høringssvar fra Roskilde Stift vedr. kirker og indsigtslinjer. I høringssvaret konkluderes det, at hverken indsigt eller udsigt fra Sankt Jørgensbjerg Kirke og kirkegård påvirkes væsentligt, og at indsigtslinjer for Roskilde Domkirke ikke påvirkes væsentligt. Høring af Roskilde Stift har ikke givet anledning til ændringer i miljørapportens afgrænsning og indhold.

1.3.4 Alternativer

Miljørapporten skal ifølge miljøvurderingsloven indeholde en beskrivelse af referencescenariet (0-alternativet). Miljøvurderingens 0-alternativ fastlægges som den situation, hvor planforslagene ikke vedtages. Området er i dag udlagt til offentlige formål i form af hospital, men idet Region Hovedstaden koncentrerer sine aktiviteter til psykiatrisk hospital i den østlige del af området vil den vestlige del af Sankt Hans henstå ubenyttet med risiko for manglende vedligeholdelse, hvis der ikke flytter nye funktioner ind.

Der forventes ikke udarbejdet alternative planforslag, og derfor forventes der ikke umiddelbart opstillet og vurderet andre alternativer. 0-alternativet medtages i miljøvurderingen som referenceramme for at kunne sammenholde konsekvenserne af en udvikling uden vedtagelse af planforslagene.

For hvert emne i miljørapporten gives en beskrivelse af den nuværende miljøstatus. Denne miljøstatus udgør en beskrivelse af miljøtilstanden ved 0-alternativet, og udgør dermed en referenceramme for beskrivelsen af de potentielle konsekvenser ved gennemførelse af planforslaget.

1.3.5 Kumulative effekter

Kumulative effekter opstår, når flere forskellige planer og projekter tilsammen giver en større miljøpåvirkning end enkeltvis. I vurderingen af kumulative effekter indgår både eksisterende og planlagte forhold. Når flere projekter eller planer udføres inden for samme område og med sandsynlighed påvirker de samme miljøforhold på samme tid, kan der være tale om kumulative påvirkninger.

Der planlægges et projekt for genetableringen af det historiske afløb fra St. Kattinge Sø gennem det nuværende § 3 beskyttede vandløb Gedebæksrenden til Roskilde Fjord. Projektet forudsætter en ombygning og omlægning af vandløbet. Gedebæksrenden løber bl.a. igennem Sankt Hans-området, fra syd mod nord. Det gendannede vandløb vil ikke ændre på udbredelsen af moser, enge og strandenge i Sankt Hans-området.

Derudover har der været en lokalplan i offentlig høring, som giver mulighed for overflytning af patienter fra Fjordhus til en ny afdeling på Sankt Hans Øst. Der er desuden igangsat en lokalplan som giver mulighed for ny anvendelse af Lindgården til botilbud og boliger.

Det vurderes, at der ikke er andre planer, der er relevante at tage i betragtning i miljørapporten og vurderingen af planforslagene.

2 Ikke-teknisk resumé

Roskilde Kommune har igangsat tilvejebringelse af det nødvendige plangrundlag for omdannelsen af Sankt Hans til blandet byformål med primært boliger, samt tilhørende miljøvurderingsproces for plangrundlaget. Det betyder, at der skal gennemføres en miljøvurdering af forslag til kommuneplantillæg og lokalplan, samt udarbejdes en miljørapport.

Miljøvurderingen omfatter forslag til lokalplan 714 og kommuneplantillæg nr. 16, og er gennemført efter lov om miljøvurdering af planer og programmer. Det følgende udgør en sammenfatning af miljørapportens vurderinger.

Miljøvurderingen skal omfatte den sandsynlige væsentlige indvirkning på miljøet. På baggrund af afgrænsningen af miljørapportens indhold vil nærværende miljørapport omfatte omdannelsen af Sankt Hans' indvirkning på områdets naturbeskyttelse og dyreliv, landskab, kulturhistorie og arkitektur samt trafikforhold, herunder trafikafvikling, -sikkerhed og -belastning, samt det indbyrdes forhold mellem disse faktorer.

Kommune- og lokalplanlægningen skal sikre, at planområdet kan anvendes til byudvikling, herunder boligområde med erhverv, daginstitution og kulturelle muligheder. Lokalplanen er en rammelokalplan, der åbner op for en fuld omdannelse af Sankt Hans, der giver mulighed for omdannelse af eksisterende bebyggelse samt opførelse af ny bebyggelse i op til 15 meter, samt overordnede bestemmelser for parkområdet og områderne i landzone.

2.1 Naturbeskyttelse

Planområdets ubebyggede arealer, herunder parkområdet og de omkringliggende landskaber, er udpeget som områder med naturbeskyttelsesinteresser med fredskov og § 3-beskyttede områder, heriblandt søer, moser, vandløb og strandenge. Derudover er de ubebyggede arealer udpeget som lavbundsareal.

Området grænser op til Natura 2000-området nr. 136: Roskilde Fjord og Jægerspris Nordskov, som omfatter både habitat- og fuglebeskyttelsesområder. Det vurderes, at planforslagene ikke vil medføre påvirkning af Natura 2000-området. Baggrunden for dette er, at planområdet i sin helhed er beliggende uden

for Natura 2000 og at de byggeretsgivende bestemmelser for de seks delområder samt de fremtidige anvendelsesmuligheder for Sankt Hans' øvrige delområder, som lokalplanforslaget åbner op for, ikke vurderes at være af en karakter, der kan udgøre en trussel for arter eller naturtyper på udpegningsgrundet for det nærmeste Natura 2000-område eller deres mulighed for at opnå gunstig bevaringstilstand. Der er i vurderingen lagt vægt på omfanget og indretning af ny bebyggelse indenfor planområdet og det, at forslag til rammelokalplan nr. 714 har til hensigt at beskytte områdets landskaber og naturmæssige udpegninger og derfor bl.a. kun tillader sekundære bygninger og overdækninger opført inden for delområde A og B, hvilket omfatter det beskyttede naturlandskab omkring Sankt Hans-bebyggelsen og parklandskabet mellem bygningerne.

Der er i området registreret forekomst af bilag IV-arter; spidssnudet frø, løvfrø (i området ved § 3 søen syd for Kurhus) samt screenet for forekomst af flagermus i henhold til Habitatbekendtgørelsen. Derudover vurderes det, at der er stor sandsynlighed for, at stor vandsalamander yngler i Sankt Hans området, og desuden ikke kan udelukkes, at sumpvindelsnegl og skæv vindelsnegl også kan forekomme inden for planområdet. Planområdet omfatter flere vådområder, herunder vandhuller og søer, der kan udgøre potentielle raste- og yngleområder for bilag IV-padder samt potentielle yngle- og rastemuligheder for flagermus i ældre bygninger og store træer. Planerne medfører ikke ændringer i forhold til udledning af regnvand til § 3-beskyttede søer, med undtagelse af udledning til § 3-beskyttet sø nord for Kurhus, som kommunen har vurderet, har ringe økologisk værdi, eller andre områder i øvrigt, der aktivt foranlediger en tilstandsændring af paddernes levesteder. Området udgør desuden et vigtigt levested for flere flagermusarter. Lokalplanforslaget giver mulighed for en omdannelse af hele Sankt Hans, herunder mulighed for nedrivning af bebyggelse, hvor visse arter af flagermus evt. gør ophold. Lokalplanforslaget fastsætter dog forbud mod nedrivning af de udpegede bevaringsværdige ældre bygninger. Der vurderes ligeledes at være øvrige habitater i området, som kunne fungere som tilsvarende yngle- og rastelokaliteter for flagermus, når området er under ombygning, hvorved den økologiske funktionalitet af området vil være bevaret. For at undgå drab på evt. flagermus, som har taget ophold i de øvrige bygninger, bør de nødvendige tiltag gennemføres således, at evt. flagermus kan komme ud inden nedrivning. Derudover fastlægger lokalplanen bevarende bestemmelser for parkens største træer, der er udpeget i lokalplanen.

På den baggrund vurderes planforslagene ikke at forhindre opretholdelse af områdets økologiske funktionalitet for padder og flagermus.

Planforslagene vurderes endvidere ikke at ændre på områdets muligheder for at leve op til retningslinjerne for de kommunale udpegninger til naturbeskyttelsesinteresserer og lavbundarealer.

2.2 Landskab og visuelle forhold

Planområdet er en del af et unikt landskab, der ligger i Nationalpark Skjoldungernes Land med skovområder, bakketoppe og lavbundsarealer, der snor sig gennem landskabet og munder ud i Roskilde Fjord. Ud over, at den ubebyggede

del af planområdet er fredet og udpeget bevaringsværdigt landskab, ligger hele området kystnært til fjorden og område med særligt værdifuldt geologisk bevaringsværdi. Endvidere ligger en mindre del af planområdet inden for skovbygge- linjen og særligt værdifuldt landbrugsområde.

Planforslagene tilsidesætter ikke fredningsbestemmelserne for området, og tillader kun ny bebyggelse inden for seks delområder, herunder til boligformål i op til 3,5 etager på maksimalt 15 meter fra naturligt terræn, som visuelt vil have en påvirkning på de omkringliggende områder og indsigten fra kysten. Påvirk- ningen vurderes dog at være lille, idet plangrundlaget fastsætter bestemmelser, der sikrer at den nye bebyggelse tilpasses den eksisterende bebyggelsesstruktur på Sankt Hans, og er desuden vurderet til ikke at udgøre en markant synlig æn- dring for omgivelserne samt kysten end allerede vha. volumenstudier.

Inden for de kystnære områder i landzonen ændres der ikke på bebyggelsen idet de eksisterende bygninger bevares, dog med ændret funktion end tidligere. Der vil kun i begrænset omfang være mulighed for nybyggeri omkring Sanct Hans Have, hvor der planlægges for café, gartneri og rekreativt område. Derud- over gives der mulighed for udtynding af eksisterende bevoksning i naturland- skabet og parkområdet, der ikke vil kunne ses i kystlandskabet, da tiltagene har begrænset højde. Udtyndingen skal skabe tydeligere overgang fra park til land- skab, samt udsigter og sigtelinjer til omgivelserne. Med lokalplanen gives der li- geledes mulighed for i alt knap 900 parkeringspladser, herunder ca. 200 under terræn i parkeringskældre, hvorved de ikke er synlige i landskabet. De reste- rende parkeringspladser samles i få grupper og etableres på de mindst sårbare arealer, primært i forlængelse af adgangsvejene i den østlige og sydvestlige del. Parkering etableres nænsomt i parklandskabet og følger terrænet samt omgives af hække eller anlægges diskret langs vejen. På den baggrund vurderes parke- ring ikke at have en væsentlig negativ påvirkning på landskabet og de visuelle forhold.

Plangrundlaget vurderes at være udarbejdet i overensstemmelse med retnings- linjerne i kommuneplanen for landskabsudpegningerne, bl.a. ved at styrke de landskabelige værdier og forbedre tilgængeligheden til området gennem be- plantning og etablering af stiforbindelser.

2.3 Kulturarv

Plangrundlaget bygger bl.a. på at bevare, beskytte og videreudvikle områdets kulturhistoriske og arkitektoniske værdier, som omfatter bebyggede- såvel som ubebyggede områder, bebyggelsesstruktur, enkeltbygninger samt parkområdet og landskabet.

Planforslagene giver mulighed for indretning af nye funktioner i områdets eksi- sterende, herunder bevaringsværdige, bygninger. Der skal udføres efterfølgende byggeretsgivende lokalplaner for eksisterende, bevaringsværdige bebyggelser samt nye bebyggelser, der fastsætter præcise bestemmelser, bl.a. med ud- gangspunkt i principper for nænsom bygningsbevaring og med udgangspunkt i områdets arkitektoniske historie. De bygninger, der erstattes, er bygninger, der

er senest tilføjet til området, og har ikke en kvalitet, der matcher de tidligere byggerier.

Ligesom med bygningsomdannelsen er hensigten med planerne at styrke områdets kulturlandskab, herunder udpegningen som værdifuldt kulturmiljø og kulturarvsareal. Dette sker ved at rydde ud i beplantningen i parkområdet, genoprette alléer, beplante skrån timer og skærme parkering. Derudover giver plangrundlaget ikke mulighed for ændringer i tilstanden inden for områdets beskyttede fortidsminde, borgvolden, hvorpå Slottet ligger højt placeret. Kommuneplantillægget og lokalplanen åbner dog mulighed for en tilstandsændring inden for beskyttelseslinjen, herunder at den eksisterende vandværksbygning rives ned, etablering af parkeringspladser nord og øst for Slottet samt parkeringspladser, haveanlæg og adgangsforhold til Østerhus og Sønderhus, som fremadrettet skal anvendes til boliger. På sigt ønskes den eksisterende bebyggelse på borgvolden (Slottet) omdannet til boliger. Dette forudsætter en supplerende, byggetsgivende lokalplan for bebyggelsen.

Samlet set vurderes det, at plangrundlaget kan få en væsentlig, men positiv, indvirkning på den arkitektoniske helhed i område, og er vurderet til ikke at få væsentlig indvirkning på områdets kulturmiljø.

2.4 Befolkning - Levevilkår

Omdannelsen af planområdet omfatter en samlet bebyggelse på omkring 58.000 m² etageareal, som fordeles på boliger, offentligt formål og erhverv. 38.500 m² etageareal vil være eksisterende bebyggelse, mens de resterende 19.500 m² vil være ny bebyggelse. Det forventes, at omkring 2/3 af etagearealet bliver boliger svarende til omkring 400 boliger. Udviklingen vil skabe mere trafik på de pågældende veje, i forhold til i dag, hvor hospitalet har været under afvikling over en længere periode fra 1990'erne.

Den fremtidige trafik for Sankt Hans er, ved fuld omdannelse i 2030, beregnet til omkring 3.200 ture pr. døgn. Trafiktallet (3.200) er et udtryk for en fuld omdannelse af Sankt Hans området til boligområde, der (igen) vil generere et behov for transport og dermed skabe en øget trafikbelastning, der forventes at medføre udfordringer med afviklingen af trafikken.

Området skal vejbetjenes fra Bistrupvænge og Søndre Allé, som begge tilsluttes Boserupvej, som er den primære adgangsvej til området. Plangrundlaget giver mulighed for nedlæggelse af småveje inden for planområdet for at der fremadrettet kun er én primær vejadgang til hver bygning. De nedlagte veje erstattes af stier.

Til vurderingen af den fremtidige trafikale belastning er der udarbejdet en trafikanalyse, der konkluderer, at mertrafikken fra omdannelsen kan afvikles på det eksisterende vejnet, bl.a. på baggrund af trafikafviklingen, som kommunen ønsker at skabe med mobilitetsplanlægningen. I trafikanalysen vurderes det endvidere, at en del af den østlige trafik kan flyttes mod vest ved hjælp af mindre tilpasninger af vejnettet, som foreslået i mobilitetsplanen.

2.5 Menneskers sundhed

Omdannelsen af Sankt Hans vil generere en øget trafikmængde på 3.200 (ÅDT), som vil give øget støj i området. Den trafikale effekt og det støjniveau dét vil afstedkomme vurderes ikke at medføre en hørbar ændring fra trafikken. Dette vurderes ud fra, at de berørte veje i og uden for planområdet ikke i dag har en trafik, som gør, at de vejledende grænseværdier for vejtrafikstøj overskrides. Derudover fastlægger planforslagene reduktion af antallet af interne veje, som i stedet kan erstattes af stier, hvilket vurderes at have en positiv effekt på trafikstøjen i området. Der kan dog i anlægsfasen forekomme trafikstøj, men idet der er tale om en begrænset periode, vurderes påvirkningen lille.

Den øgede trafikale belastning i området kan få betydning for trafiksikkerhed for bløde trafikanter og potentielt medføre øget utryghed. De konkrete trafikale løsninger i området, herunder nedlæggelse af mindre veje, men også udvikling af stinettet forventes at give trygge og sikre forbindelser for gående og cyklende i området. Der er i forbindelse med planforslagene udført trafikanalyse for planområdet, hvori der anbefales tiltag, der kan højne graden af tryghed for de lette trafikanter. Herunder tilpasninger af vejnettet på de østlige veje, signalanlæg ved krydset ved Bjergmarken/Låddenhøj og etablering af cykelsti og fortov. Trafikanalysen indikerer også, at omkring en tredjedel af den samlede afledte trafik fra Sankt Hans vil have destination i Roskilde by, hvilket har konsekvenser for trafikken uden for lokalplanområdet også. Med mobilitetsplanen er det således hensigten at overflytte trafikanter fra bil til cykel eller bus på strækningen mellem Sankt Hans og Roskilde. Derfor er hensigten at skabe bedre rammer for cyklisterne uden for planområdet også, samt at styrke den kollektive trafik.

Planområdet ligger inden for Fingerplanens udpegning "eksisterende overordnede rekreative stier" og er derudover beskrevet i kommunens *Strategi for Roskildes Grønne Ring*. Planforslagene fungerer understøttende for målene i Fingerplanen og den grønne strategi, bl.a. ved at etablere og videreudvikle flere stier i området, der skal skabe god tilgængelighed og adgang mellem parklandskabet og de omkringliggende naturområder, samt på tværs af parkområdet. Stinettet skal kobles på de eksisterende stinet inden for området, og føres videre ud af området. Derudover undergår parkområdet en større forvandling, der har til mål at skabe et stort rekreativt område til bl.a. dyrkningshaver og rekreative aktiviteter.

Samlet set vurderes planforslagene ikke at skabe mærkbar påvirkning ift. menneskers sundhed, men at planerne i høj grad bidrager til at styrke de rekreative oplevelser i området i form af bl.a. stier.

2.6 Kumulative effekter

Kumulative effekter kan generelt beskrives som de eksisterende og fremtidige forhold, herunder arealanvendelse og aktiviteter, som tilsammen kan skabe kumulative effekter.

Sideløbende med udviklingen af Sankt Hans foregår der en genopretning af det § 3 beskyttede vandløb Gede bæksrenden med henblik på at forbedre det

samlede økosystem. Genopretningen medvirker til, at vandføringen i Sankt Hans vil øges væsentligt og det nye forløb fra St. Kattinge Sø og via den nuværende Gedebæksrenden til udløb i Roskilde Fjord forventes at være omkring 6-8 meter bredt. Vandspejlet vil dog ikke ændres, og det nye vandløb vil ikke ændre på udbredelsen af moser, enge og strandenge i Sankt Hans området. Det vurderes derfor ikke, at genoprettelse af Gedebæksrenden vil påvirke Sankt Hans området, herunder også den bebyggede del mod vest, væsentligt. Det nye vandløb vurderes at kunne skabe forbedrede fødesøgemuligheder for nogle arter af flagermus, idet det nye vandløb kan fungere som ledelinje og tiltrække føde. Derudover skønnes det, at de naturmæssige værdier og kvaliteter, der knytter sig til Gedebæksrenden forbedres, herunder også det lysåbne naturlandskab gennem lokalplanområdet. Projektet for genopretning af Gedebæksrenden vurderes derfor ikke at medføre negative kumulative effekter.

Derudover har der været en lokalplan i offentlig høring som giver mulighed for overflytning af patienter fra Fjordhus til en ny afdeling på Sankt Hans Øst. Der er desuden igangsat en lokalplan som giver mulighed for ny anvendelse af Lindegården til botilbud og boliger. Udviklingen vurderes ikke at medføre kumulative effekter. Ifølge trafikanalysen vurderes det, at den samlede trafik til Sankt Hans Øst vil være den samme, som tidligere funktioner på Sankt Hans, og effekten vurderes derfor begrænset og uden betydning for trafikafvikling i området.

2.7 Afværgende foranstaltninger

Afværgeforanstaltninger kan generelt beskrives som tiltag, der kan medvirke til at undgå, mindske eller kompensere for negative miljøpåvirkninger.

Gennemførelse af planforslagene vurderes ikke at medføre påvirkninger af natur, landskab, kulturarv eller trafikforhold i et omfang, som medfører behov for afværgende foranstaltninger foruden de krav, som lokalplanen fastsætter med hensyn til områdets anvendelse og disponering, samt dispensationer fra § 3 område, landskabsfredningen og det fredet fortidsminde. Derudover gives der anbefalinger til mulige tiltag på vejnettet for at øge trafiksikkerheden for lette trafikkanter.

2.8 Overvågning

Overvågning kan generelt beskrives som en aktivitet, der består i at følge interesseparametrene, hvad angår størrelsesorden, tid og rum. Målet med overvågning er at identificere uforudsete negative virkninger.

Der foreslås ikke anden særskilt overvågning end allerede fastlagt i sektorplaner og gennem byggesagsbehandling mv.

3 Naturbeskyttelse

Miljøpåvirkninger i forhold til natur og biodiversitet vurderes for påvirkning af naturtyper og arter, hvor byudvikling og øget aktivitet i området kan påvirke beskyttede naturtyper og andre biotoper i området, samt beskyttede arter og deres levesteder både inden for planområdet og i de tilgrænsende arealer ved kysten og i det åbne land.

Naturinteresser omfatter både naturlokaliteter og biodiversitet, herunder de konkrete biotoper i planområdet, deres funktioner som trædesten og økologiske ledelinjer, samt internationale eller nationale naturinteresser i oplandet til planområdet.

Forslag til kommuneplantillæg nr. 16 og lokalplanforslag nr. 714 udarbejdes for Sankt Hans og de omkringliggende ubebyggede arealer med udgangspunkt i Helhedsplan for Sankt Hans fra 2020. Planerne regulerer anvendelsen i området beliggende i byzone til blandet byområde. Lokalplanen giver mulighed for opførelse af 58.000 m² etagebebyggelse, som fordeles på primært eksisterende, men også ny bebyggelse, som skal erstatte de eksisterende, ikke bevaringsværdige bygninger, der er opført uden sammenhæng med den overordnede bebyggelsesstruktur. Lokalplanen gøres byggeretsgivende for omdannelsen af den eksisterende bebyggelse, samt delområde A og C. Lokalplanen er rammelokalplan for resten af Sankt Hans, og fastsætter således anvendelsen af området i hovedtræk, både for bebyggelse og ubebyggede arealer, samt overordnet infrastruktur af veje, stier, parkeringspladser, regnvandshåndtering, beplantning og opholdsarealer.

3.1 Miljøstatus og mål

Planområdet er præget af den eksisterende anvendelse til psykiatrisk hospital med bebyggelse og tilhørende funktioner, koncentreret i planområdets vestlige del. Store dele af planområdet, omkring det psykiatriske hospital, henligger som natur med enge, skov, fjord, søer og områder med skov. Der er i planområdet registreret flere beskyttede naturtyper og der findes forskellige typer af habitater, der fungerer som levesteder for dyr og planter, herunder søer, skovområder og levende hegn. Området huser således adskillige typer af natur, der potentielt kan tjene som levesteder eller spredningskorridorer.

Naturforholdene i planområdet er beskrevet på baggrund af foreliggende videns- og datagrundlag, herunder eksisterende oplysninger om artsregistreringer, suppleret med ny viden fra feltundersøgelse i området foretaget af Roskilde Kommune i 2021, samt Natura 2000 væsentlighedsvurdering i forbindelse med projektet for omlægning af Gedebæksrenden (NIRAS, 2021). Desuden blev der foretaget naturbesigtigelse i 2013, som også indgår i vurderingen.

Som grundlag for vurdering af påvirkninger på Natura 2000 og vurdering af bi-lag IV-arter er anvendt relevant videnskabelig litteratur samt data fra diverse databaser. Litteratur og databaser er citeret i teksten. Kilderne omfatter, men er ikke begrænset til:

- > Naturdata (Danmarks Miljøportal, 2022)
- > Arter.dk (Arter.dk, Arter.dk, 2022)
- > Naturbasen (Naturbasen.dk, 2022)
- > Natura 2000-basisanalyser 2022-2027
- > Natura 2000-planer 2016-2021 (MiljøGIS og planerne)
- > Natura 2000 væsentlighedsvurdering: Langvad Å – Nyt afløb fra St. Kattinge Sø via Gedebæksrenden (NIRAS, 2021)

Derudover er der foretaget supplerende besigtigelse af området i 2021 bl.a. med henblik på kortlægning af forekomst af flagermus.

3.1.1 Retningslinjer i kommuneplanen

Naturbeskyttelsesinteresser

Planområdets ubebyggede arealer, som er udlagt til byzone, er enten udpeget som naturbeskyttelsesområder eller som område med potentielle naturbeskyttelsesinteresser, hvor der findes flere fredskovsarealer og § 3 beskyttede-områder, som søer, moser, vandløb og strandenge. Udpegningerne indgår i Grønt Danmarkskort, der igennem planlægning og forvaltning har til formål at styrke og øge biodiversiteten inden for udpegningerne.

Lavbundsarealer

Størstedelen af de ubebyggede områder er desuden udpeget som lavbundsareal, der, jf. retningslinje 3.5.1 – 3.5.3 i kommuneplanen, som udgangspunkt skal friholdes for byggeri og anlæg, reserveres til fremtidige naturområder, forbedre vandmiljøet og bidrage til klimatilpasning og CO₂ reduktion.

Områderne omkring de beskyttede naturtyper er karakteriseret ved både tæt og høj beplantning samt områder der henligger i naturtilstand eller med lavt plejeniveau, men særligt spor af lavbundsarealerne er tydelige og henligger som lysåbne og våde fragmenter i landskabet, når de med mellemrum oversvømmes.

3.1.2 Natura 2000-områder

Ifølge Habitatbekendtgørelsen¹ kan en plan eller et projekt ikke vedtages, hvis gennemførelse af planen kan skade Natura 2000-områder.

Såfremt det ikke kan udelukkes, at en plan eller et projekt vil kunne påvirke arter eller naturtyper på udpegningsgrundlaget for et Natura 2000-område – også selv om planen og projektet er beliggende udenfor Natura 2000 – så skal der udarbejdes en væsentlighedsvurdering, hvor det vurderes om planen eller projektet vil kunne medføre en *væsentlig* påvirkning af Natura 2000-området og dets udpegningsgrundlag.

Såfremt det i væsentlighedsvurderingen ikke kan afvises, at en plan eller projekt i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, så er en nærmere konsekvensvurdering heraf nødvendig.

Lokalplanområdet og det område, som Kommuneplantillægget omfatter, ligger umiddelbart syd for et udpeget Natura 2000-område nr. 136 "Roskilde Fjord og Jægerspris Nordskov", som omfatter habitatområde nr. H120, H199 og fuglebeskyttelsesområde nr. F105 og F107.

Figur 3-1: Planområdets placering i forhold til Fuglebeskyttelsesområde og habitatområde.

Natura 2000-planen gælder for de arter og naturtyper, der har dannet baggrund for udpegningen af de enkelte beskyttelsesområder, men sikrer også indirekte til beskyttelse af andre arter og naturtyper, der måtte forekomme inden for

¹ Bekendtgørelsen om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter (BEK nr. 1595 af 06/12/2018)

områderne. Udpegningsgrundlag for Natura 2000-område nr. 136, "Roskilde Fjord og Jægerspris Nordskov", fremgår af tabel 3-1.

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 120		
Naturtyper:	Sandbanke (1110)	Vadeflade (1140)
	Lagune* (1150)	Bugt (1160)
	Strandvold med enårige planter (1210)	Strandvold med flerårige planter (1220)
	Kystklint/klippe (1230)	Enårig strandengsvegetation (1310)
	Strandeng (1330)	Søbred med småurter (3130)
	Kransnålalge-sø (3140)	Næringsrig sø (3150)
	Brunvandet sø (3160)	Vandløb (3260)
	Tørt kalksandsoverdrev* (6120)	Kalkoverdrev* (6210)
	Surt overdrev* (6230)	Tidvis våd enq (6410)
	Urtebræmme (6430)	Hængesæk (7140)
	Kildevæld* (7220)	Rigkær (7230)
	Bøg på mor (9110)	Bøg på muld (9130)
	Ege-blandskov (9160)	Skovbevokset tørvemose* (91D0)
	Elle- og askeskov* (91E0)	
Arter:	Mygblomst (1903)	Stellas mosskorpion (1936)
	Eremit* (5380)	Skæv vindelsnegl (1014)
	Sumpvindelsnegl (1016)	Havlampret (1095)
	Stor vandsalamander (1166)	

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 199		
Naturtyper:	Brunvandet sø (3160)	Hængesæk (7140)
	Skovbevokset tørvemose* (91D0)	

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 105		
Fugle:	Rørdrum (Y)	Knopsvane (T)
	Sangsvane (T)	Grågås (T)
	Knarand (T)	Skeand (T)
	Krikand (T)	Troldand (T)
	Hvinand (T)	Lille skallesluger (T)
	Stor skallesluger (T)	Havørn (TY)
	Rørhøg (Y)	Blisshøne (T)
	Klyde (Y)	Sorthovedet måge (Y)
	Dværgterne (Y)	Fjordterne (Y)
	Havterne (Y)	Rødrygget tomskade (Y)

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 107		
Fugle:	Havørn (Y)	Hvæpsevåge (Y)
	Sortspætte (Y)	Rødrygget tomskade (Y)

Tabel 3-1 Udpegningsgrundlaget for habitatområde H120 og H199 samt Fuglebeskyttelsesområde nr. 105 og 107. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. For habitatområder, så angiver * prioriterede naturtyper og arter, mens der for fuglebeskyttelsesområder benyttet betegnelserne (Y) og (T) for hhv. yngle- og trækfugle (Miljøstyrelsen, 2020).

I forhold til eksisterende Natura 2000-plan for området (Naturstyrelsen, 2016), så er udpegningsgrundlaget for basisanalyse 2022-2027 (Miljøstyrelsen, 2020) blevet revideret således, at blank sejlmose (1393) fjernet fra udpegningsgrundlaget for H120, mens stellas mosskorpion (1936) og havlampret (1095) er blevet tilføjet. For fuglebeskyttelsesområde F105 har revidering af

udpegningsgrundlaget medført, at rørdrum (Y), knarand (T), krikand (T), lille skallesluger (T), rørhøg (Y), sorthovedet måge (Y) og rødrygget tornskade (Y) er blevet tilføjet udpegningsgrundlaget, mens havørn (Y) er blevet tilføjet udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområde F107. Ændringerne er ikke endelig godkendt af EU.

Natura 2000-området er specielt udpeget for at beskytte de marine naturtyper, bugter og vige samt sandbanke, og på land de vidtstrakte strandenge langs kysten. Derudover er området specielt udpeget for at beskytte levesteder for ynglefugle som klyde, fjordterne, havterne og sorthovedet måge, samt en lang række trækfugle, herunder sangsvane og havørn. Endelig er området specielt udpeget for at beskytte levesteder for den sjældne bille eremit. (Miljøstyrelsen, 2020)

De overordnede mål for Natura 2000-området er, at området opnår en naturtilstand med god vandkvalitet, og fjorden opnår en artsrig undervandsvegetation. Derudover er målet, at alle områdets habitatnaturtyper og -arter har god-høj naturtilstand, at områdets truede naturtyper og arter prioriteres højt. Desuden skal forskellige forekomster af naturtyper målsættes til naturtilstand I og områdets økologiske kvaliteter sikres.

Planområdet er alene beliggende nær habitatområde H120 og fuglebeskyttelsesområde F105, mens H199 og F107 begge er beliggende i stor afstand (> 20 km) fra planområdet. Da planen ikke har et omfang eller er af en karakter, der medfører emissioner, udledning af miljøfremmede stoffer eller ændringer i afstrømningsforhold, så vurderes det, at planen ikke vil kunne påvirke naturtyper og arter på denne afstand.

Der forekommer ikke habitatnaturtyper indenfor planområdets afgrænsninger og der vil derfor ikke ske nogen direkte påvirkning af habitatnaturtyper som følge af planerne. Af de i alt 27 habitatnaturtyper på udpegningsgrundlaget for H120 findes kun tre i umiddelbar nærhed af planområdet, strandeng, kalkoverdrev og bugt, mens alle andre naturtyper ligger i længere afstand herfra. Da planen ikke har et omfang eller er af en karakter, der medfører emissioner, udledning af miljøfremmede stoffer eller ændringer i afstrømningsforhold, der vil kunne påvirke naturtyper i længere afstand fra planområdet, så vurderes det at øvrige naturtyper på udpegningsgrundlaget for H120 ikke vil blive påvirket heraf, hvorfor de ikke vurderes nærmere.

Der er i alt syv arter på udpegningsgrundlaget for H120. Roskilde kommune har viden om mulig yngleforekomst af stor vandsalamander indenfor planområdet, mens det ikke med sikkerhed kan udelukkes, at sumpvindelsnegl og skæv vindelsnegl også vil kunne træffes indenfor planområdet. Øvrige arter på udpegningsgrundlaget for H120 vurderes ikke at kunne træffes indenfor eller nær projektområdet, hvorfor de ikke vurderes nærmere.

Der er ikke kortlagt yngleområder for fugle på udpegningsgrundlaget af F105 i nærheden af planområdet ligesom planområdet og de tilstødende arealer ikke vurderes at udgøre væsentlige træk- og overvintringsområder for fugle på udpegningsgrundlaget herfor. Da planerne for området ikke vurderes at have

vidtrækkende konsekvenser eller påvirkninger, så vil der ikke blive vurderet nærmere på fugle på udpegningsgrundlaget for F105.

3.1.3 Bilag IV-arter

Bestemmelser i habitatdirektivet er implementeret i dansk lovgivning bl.a. i habitatbekendtgørelsen og indebærer, at en plan eller et projekt ikke kan gennemføres, hvis yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for dyrearter, der er optaget på Habitatdirektivets² bilag IV, kan blive beskadiget eller ødelagt, eller hvis de plantearter, som er optaget på habitatdirektivets bilag IV, kan blive ødelagt. Yngle- og rasteområder betragtes i denne sammenhæng ikke nødvendigvis i snæver forstand, og ved vurderingen kan der lægges en bred, økologisk betragtning af yngle- og rasteområder til grund (den såkaldte vedvarende økologiske funktionalitet). Forudsætningen er, at den økologiske funktionalitet af et yngle- eller rasteområde for bilag IV-arter opretholdes på mindst samme niveau som hidtil. Af habitatbekendtgørelsens § 10 fremgår det, at der ikke kan gives tilladelse/godkendelse/dispensation, såfremt det ansøgte, kan påvirke bilag IV-arternes yngle- og rasteområder.

Der er indenfor planområdet registreret forekomster af spidssnudet frø og løvfrø (Arter.dk, Arter.dk, 2022; Naturbasen.dk, 2022) og i forbindelse med kortlægning i sommeren 2021 er der registreret forskellige arter af flagermus, brun-, syd, skimmel-, dværg-, trolde-, pipistrel-, vand- og langøret flagermus, inden for planområdet.

Derudover har Roskilde Kommune viden om mulig yngleforekomst af stor vand-salamander indenfor planområdet.

Registreringer af forekomster af beskyttede arter i området omkring Sankt Hans er nærmere beskrevet i Natura 2000-væsentlighedsvurdering for etablering af nyt afløb for St. Kattinge Sø foretaget af NIRAS 2021 (NIRAS, 2021).

3.1.4 Naturbeskyttelse

Naturbeskyttelsesloven³ har til formål at beskytte en række lysåbne naturtyper, der omfatter heder, moser, strandenge, ferske enge og overdrev samt søer over 100 m². Desuden gælder reglerne for alle vandløb, der er udpeget i kommuneplanen. Loven sikrer, at de nævnte naturtyper beskyttes mod tilstandsændringer, f.eks. ved bebyggelse, opdyrkning, anlæg, tilplantning, dræning og opfyldning.

Området indeholder tre mindre arealer, der er pålagt fredskovspligt, jf. skovlovens § 3. Nedlæggelse af fredskovspligtige arealer forudsætter Miljøstyrelsens tilladelse i medfør af Skovloven.

² EU-direktiv nr. 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter, bilag IV, litra a).

³ Lovbekendtgørelse nr. 240 af 13/03/2019 om naturbeskyttelse.

På nedenstående kort ses områdets udpegninger.

Figur 3-2: Planområdets placering i forhold til beskyttede naturtyper og udpegning for fredet område.

Planområdet rummer en række § 3-beskyttede naturtyper, herunder et vandløb; Gdebæksrenden, der adskiller den bebyggede del af Sankt Hans fra naturområderne i øst, to vandhuller i vest, moseområder centralt i området og et område med strandeng beliggende centralt i området. Derudover er det meste af de ubebyggede arealer i planområdet - beliggende i landzone, pålagt arealfredning.

3.2 Konsekvensvurdering

3.2.1 Retningslinjer i kommuneplan

Naturbeskyttelsesinteresser

Indvirkningen på områdets naturbeskyttelsesværdier vurderes ikke væsentlig, da de udpegede områder uanset planstatus er omfattet af naturbeskyttelseslovens bestemmelser. For beskyttede naturtyper forudsættes det gældende beskyttelsesniveau at blive respekteret i den efterfølgende planlægning.

På den baggrund vurderes det, at planforslagene ikke vil have en negativ indvirkning på beskyttede naturtyper, som findes indenfor og nær planområdet.

Lavbundsarealer

Planerne sikrer bevaring af de eksisterende naturmæssige værdier forbundet med lavbundsarealerne, og der gives med lokalplanforslaget kun mulighed for opførelse af sekundære bygninger inden for de større beskyttede naturområder uden for Sankt Hans og mellem bygningerne med undtagelse af få og mindre bebyggelse i Sanct Hans Have.

3.2.2 Natura 2000

Der er i vurderingen lagt vægt på at omfang og indretning af ny bebyggelse finder sted inden for, primært eksisterende bebyggelse, og at ny bebyggelse i delområderne F opføres i betydelig afstand til nærmeste Natura 2000 område. Derudover er der fokuseret på, at lokalplanen har til hensigt at beskytte områdets landskaber og naturmæssige udpegninger, og kun tillader mindre, sekundære bygninger opført inden for delområde A og B, hvilket omfatter det beskyttede naturlandskab omkring Sankt Hans-bebyggelsen og parklandskabet mellem bygningerne, jf. kortbilag 4 i Forslag til lokalplan nr. 714.

Den nye bebyggelse er placeret i en afstand af minimum 150 meter til Natura 2000 området, dog min 50 meter gældende for Sanct Hans have, hvor der gives mulighed for mindre ombygning samt mindre nye bygninger - og har ingen direkte fysisk påvirkning heraf. Den nye bebyggelse ligger desuden som integreret del af eksisterende bebygget område inden for planområdet. Det er desuden hensigten med plangrundlaget, at den eksisterende materielgård, Røde Lade og delvist Centralmagasinet, som alle er beliggende i delområde B i grænsen mellem parklandskabet og naturlandskabet kan nedrives, da disse bygninger eller dele heraf ligger i områder, der er særlig udsatte ift. oversvømmelse. Røde Lade ligger øst for Slottet og Centralmagasinet er beliggende nord for Slottet. Ved Røde Lade skal der etableres parkeringsplads, og for den del af Centralmagasinet, der nedrives udlægges lokalplanen en aktivitetsplads, der etableres på en hævet plint. Der skal senere udarbejdes supplerende lokalplan for Centralmagasinet. Materielgården ligger i parklandskabet nord for Fjordhus, og er dermed den bygning, der ligger nærmest fjorden og Natura 2000-området. Når materielgården er fjernet, vil arealet indgå i naturområdet, hvorved der reelt set tilføjes yderligere natur. Der vil således foregå nedrivningsarbejde i forbindelse med, at bygningen fjernes, dog er der tale om en begrænset periode og idet, der stadig er betydelig afstand – ca. 50 meter – til nærmeste Natura 2000 område, vurderes det ikke at have en væsentlig indvirkning.

På den baggrund vurderes planforslagene ikke at påvirke nærliggende habitatnaturtyper for udpegningsgrundlaget for det nærmeste Natura 2000-område, da de alene er beliggende nær områder, der ikke er omfattet af byggeretsgivende bestemmelser. Disse områder er i lokalplanforslaget underlagt generelle bestemmelser, der bl.a. *ikke* tillader bebyggelse i naturlandskabet ligesom planerne i sig selv ikke medfører ændringer i emissioner, udledning af miljøfremmede stoffer eller ændringer i afstrømningsforhold. En påvirkning af habitatnaturtyper på udpegningsgrundlaget for H120 som følge af planernes vedtagelse kan dermed udelukkes.

Der er ikke registreret forekomst af arter på udpegningsgrundlaget for nærmeste habitatområde inden for planområdet, men Roskilde Kommune, har viden om, at stor vandsalamander yngler i Sankt Hans området ligesom det ikke kan udelukkes at sumpvindelsnegl og/eller skæv vindelssnegl vil kunne forekomme i området.

Stor vandsalamander vandrer til ynglevandhullerne i marts-april og bliver i vandet sommeren over, men går på land igen fra sensommeren og kan ses her til den overvintrer. De fleste voksne bevæger sig indenfor en afstand af ca. 250 m

af ynglevandhul, og tætheden af individer aftager med afstanden herfra. De foretrukne områder på land er karakteriseret ved at have højt græs, krat og skovbevoksning. Der planlægges ikke aktiviteter eller byggeri i nærheden af egnede ynglevandhuller for arten. Da planforslagene endvidere heller ikke medfører emissioner, udledning af miljøfremmede stoffer eller ændrede afvandingsforhold for levesteder for arten beliggende udenfor planområdet, så vurderes det, at planforslagene ikke vil påvirke arten.

Skæv vindelsnegl er knyttet til både fugtige og tørre lokaliteter. For fugtige områder er det fugtige enge, krat eller frodige rigkærsområder med højt voksende stararter, mens tørre lokaliteter oftere er nær havet, på græsbevoksede og åbne områder, men de kan også forekomme i mere landbrugsprægede områder i tilknytning til markhegn. Sumpvindelsnegl er knyttet til de decideret våde lokaliteter med bevoksninger af starrer som stiv star og kærstar, høj sødgræs eller pindsvineknop og dunhammer - gerne hvor vandet står i niveau med jordens overflade.

Der planlægges ikke aktiviteter eller byggeri i nærheden af egnede levesteder for de to arter. Da planforslagene endvidere heller ikke medfører emissioner, udledning af miljøfremmede stoffer eller ændrede afvandingsforhold for levesteder for de to arter beliggende udenfor planområdet, så vurderes det, at planforslagene ikke vil kunne medføre påvirkninger af de to arter.

Grundet planområdets placering i forhold til Natura 2000-området, planernes udformning samt planernes hensyn til de landskabelige interesser og bevaring og udvikling af områdets levesteder for flere dyr og planter, så vurderes det samlet set, at planforslagene ikke vil medføre negativ påvirkning på nærmeste Natura 2000-område, dets udpegningsgrundlag eller forhindre naturtyper eller arter i at opnå eller bevare gunstig bevaringstilstand.

3.2.3 Bilag IV-arter

Stor vandsalamander

Stor vandsalamander findes i næsten hele Danmark og det kan ikke udelukkes, at den forekommer i planområdet, og i givet fald, vil det være sandsynligt, at de yngler i områdets vandhuller/søer. Fremadrettet vil der fortsat være vand i området, herunder i de to søer der bevares. Der sker ikke, ved planforslagenes realisering, noget aktivt i forhold til udledning af regnvand til søerne eller vandhuller inden for lokalplanområdet, hvorfor der ikke aktivt sker en tilstandsændring af områdets eksisterende søer/vandhuller og dermed ynglested for stor vandsalamander. Endvidere vil planerne ikke medføre emissioner, udledning af miljøfremmede stoffer eller ændre på afvandingsforhold for egnede yngle- og rasteområder for arten. Det vurderes på den baggrund, at planforslagene ikke forhindrer opretholdelse af områdets økologiske funktionalitet for stor vandsalamander.

Spidssnudet frø

Der er registreret spidssnudet frø inden for planområdet. Spidssnudet frø findes, ligesom stor vandsalamander, overalt i Danmark med undtagelse af enkelte øer.

Spidssnudet frø yngler i vandhuller med undervandsplanter og opholder sig tæt på deres ynglevandhuller, gerne i fugtige områder. Områdets vådområder forringes ikke, herunder eks. søerne, som forventes at være en af frøens levesteder. Endvidere vil planerne ikke medføre emissioner, udledning af miljøfremmede stoffer eller ændre på afvandingsforhold for egnede yngle- og rasteområder for arten. Det vurderes således, at planforslagene ikke forhindrer opretholdelse af områdets økologiske funktionalitet for spidssnudet frø.

Løvfrø

Der er registreret løvfrø inden for planområdet. Løvfrøen trives i et varieret landskab, hvor den yngler i solbeskinnede vandhuller med rent vand og uden fisk. Uden for yngletiden lever løvfrø i solbeskinnede vegetation, som f.eks. levende hegn og skovbryn. Løvfrø er samtidig den eneste danske frø, der klatrer i træer. Ligesom for de øvrige registrerede padder i området, sikres der fremadrettet egnede yngle- og rasteområder for løvfrø, i form af søer og vådområder. Lokalplanen for området fastsætter desuden bestemmelser om, at områdets store og markante træer bevares og områdets øvrige natur, særligt de ubebyggede arealer i landzone bevares eller forbedres. Endvidere vil planerne ikke medføre emissioner, udledning af miljøfremmede stoffer eller ændre på afvandingsforhold for egnede yngle- og rasteområder for arten. Det vurderes på den baggrund, at planforslagene ikke vil hindre opretholdelse af områdets økologiske funktionalitet for løvfrøen.

Flagermus

Der er i forbindelse med undersøgelse af planområdet i sommeren 2021 registreret otte arter af flagermusarter inden for planområdet; brun-, skimmel-, syd-, trolde-, dværg-, pipistrel-, vand- og langøret flagermus. Tabel 3-1 angiver en oversigt over arternes foretrukne opholdssteder i henholdsvis sommer- og vinterperioden.

Art	Træer	Bygninger	Under jorden
Sydflagermus	-	S, V	-
Dværgflagermus	S, V	S, V	-
Brunflagermus	S, V	-	-
Pipistrelflagermus	S, V	S, V	-
Troldeflagermus	S, V	s, v	-
Skimmelflagermus	-	S, V	-
Vandflagermus	S, v	-	-, V
Langøret flagermus	S, v	S, V	-, v

Tabel 3-1 Flagermusarternes opholdssteder sommer (S, s) og vinter (V, v). S og V viser "anvendes ofte", mens s og v viser "anvendes". "-" viser at stedet anvendes sjældent eller slet ikke. Baseret på tabel i "Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV" (Søgaard & Asferg, 2007).

Diversiteten er jævnt fordelt over hele området, dog med størst koncentration omkring det gamle hospital og søerne. Arealerne omkring Sankt Hans er ideelle for flagermus, da de fleste flagermus foretrækker at søge føde i parkagtige

landskaber, og visse arter foretrækker desuden enge, moser og søer og fjorden. Det er alle landskabselementer, der er repræsenteret på Sankt Hans og det forventes derfor, at arterne jager over området.

Derudover rummer området yngle- og rastemuligheder i ældre bygninger og hule træer. Området som helhed udgør således en vigtig økologisk funktionalitet for flere flagermusarter, og det kan ikke udelukkes at flagermusene benytter sig af de gamle bygninger og områdets træer.

Lokalplanen for området fastsætter bevarende bestemmelser for parkens største træer (udpeget på lokalplanens kortbilag 7A, B, C og D), der vurderes at være de træer, der har den største rolle i forhold til raste- og yngleområder for flagermus. Der fastsættes bestemmelse om, at beplantningen ikke må fældes uden Byrådets tilladelse.

Lokalplanen for området sætter ligeledes bevarende bestemmelser for de bevaringsværdige bygninger i området. Herved bevares disse også som potentielle yngle- og rasteområder for flagermus knyttet til bygninger. Selv om planerne åbner mulighed for anvendelsesændring for hele lokalplanområdet, så vurderes de konkrete ændringer af området, som plangrundlaget muliggør, samlet set at udgøre en lille andel af områdets samlede habitater. Da der både indenfor lokalplansområdet og i nærområdet til lokalplanområdet findes andre habitater, som vurderes at være ligeså eller mere egnede for flagermus som yngle- og/eller rastelokaliteter end den bebyggelse og den beplantning, der potentielt fjernes, så vurderes områdets økologiske funktionalitet for flagermus at kunne opretholdes.

For at undgå drab på evt. flagermus, som har taget ophold i bygningerne, bør bygningerne gennemgås indvendigt inden nedrivning, således at de nødvendige tiltag kan gennemføres, så evt. flagermus kan komme ud inden nedrivningen. Til gennemgangen af bygningerne bør der også anvendes flagermusdetektorer. Endvidere anbefales det, at alle træer gennemgås for flagermusegnede huller og hulheder inden de fældes. Det er desuden et lovkrav, at evt. fældning af træer med spættehuller eller andre hulheder kun må ske i perioden i perioden september-oktober, hvorved evt. individdrab som følge af fældningerne vil kunne undgås.

På den baggrund vurderes det, at planforslagene ikke forhindrer opretholdelse af områdets økologiske funktionalitet for flagermus.

3.2.4 Naturbeskyttelse

Indenfor planområdet findes flere naturområder, der er beskyttet efter § 3 i Naturbeskyttelsesloven⁴. Planforslagene berører ikke direkte § 3-beskyttede områder, men i planerne for området indgår Kurhussø, som er beskyttet, samt de større ubebyggede arealer uden om Sankt Hans. Bredden omkring Kurhussø ryddes for krat for at skabe udsigt til søen og der etableres bro ud i søen for at fremme den rekreative oplevelse i området. Endvidere etableres der gangbro, som del af den nye Sankt Hans sti, der etableres i overgangen mellem park og

⁴ LBK nr. 1986 af 27/10/2021 Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse.

naturlandskabet, og dermed i § 3 område. Etablering af broer forudsætter dispensation fra Roskilde Kommune, evt. på nødvendige vilkår. Behandling af ansøgning om dispensation sker i henhold til naturbeskyttelsesloven.

Regnvand fra Sankt Hans bliver som udgangspunkt rensat i rensebrønde for ikke at påvirke recipienter med miljøfremmede stoffer. Det eksisterende vådområde i sydvest er afhængig af regnvand og vil med realiseringen af planerne, som det også sker nu, få tilført rensat regnvand. Området vil også i fremtiden fungere som vådområde/bassin med tilnærmelsesvis naturlig variation i vanddybde med overløb til Gedebæksrenden. Planerne vurderes derfor ikke at medføre tilstandsændring af de § 3-beskyttede vådområder. Der planlægges dog for, at det eksisterende bassin nord for Kurhus skal fungere som rensebassin og forsinkelsesbassin. Udledning til søen kræver dispensation i henhold til sektorlovgivningen.

Inden for planområdet findes tre mindre fredskovspligtige arealer. Planlægningen forudsætter ikke rydning af fredskov.

3.3 Kumulative effekter

Sideløbende med planlægningen for Sankt Hans er der igangsat et projekt for genopretning af Langvad Å, med nyt afløb fra St. Kattinge Sø via Gedebæksrenden gennem planområdet. Projektet for Gedebæksrenden har til hensigt at skabe et større sammenhængende naturområde og fungere som blågrøn korridor for dyr og planter i området. I den forbindelse foretages der genslyngning af Gedebæksrenden, der løber igennem planområdet for Sankt Hans. Der er udført en Natura 2000-væsentlighedsvurdering i henhold til habitatbekendtgørelsens⁵ § 6 stk. 1 for Gedebæksrenden-projektet, hvori det vurderes, at projektet ikke vil medføre væsentlig påvirkning på Natura 2000-område nr. 136, Roskilde Fjord og Jægerspris Nordskov eller øvrige Natura 2000-områder. Ifølge Natura 2000-væsentlighedsvurderingen beskrives det desuden, at det nye vandløb (Gedebæksrenden) fortrinsvis vil blive placeret i lysåbne områder uden træer og så vidt muligt uden om gamle træer med flagermuspotentiale. I fredskovsområdet vil store gamle træer blive bevaret og fældede stammer og stød vil blive efterladt langs tracéet som dødt ved. Ifølge væsentlighedsvurderingen kan det nye vandløb endda medføre forbedrede fødesøgemuligheder for nogle arter af flagermus, da det nye vandløb kan fungere som ledelinje og tiltrække føde.

Der vurderes derfor ikke at være negative kumulative effekter i forhold til natur, dyreliv og bilag IV-arter. Genoprettelse af Gedebæksrenden vil i bedste fald forbedre vilkårene for områdets dyreliv og bidrage til et mere sammenhængende naturområde mellem Store Kattinge Sø og Roskilde Fjord.

3.4 Afværgende foranstaltninger

Der foreslås ingen afværgeforanstaltninger ud over de krav, der stilles ift. fældning af træer efter de gældende anvisninger i Naturstyrelsens forvaltningsplan for flagermus (Naturstyrelsen, 2013), gennemgang af bygninger for flagermus

⁵ Bekendtgørelse nr. 1595 af 06/12/2018 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

inden nedrivning, samt dispensation fra Roskilde Kommune i forhold til etablering af broer ved § 3-beskyttet sø- og landskab, samt dispensation til afledning af regnvand til § 3 beskyttet sø nord for Kurhus.

3.5 Overvågning

Roskilde kommune fører tilsyn med § 3-områder, og foretager naturovervågning, hvor det skønnes nødvendigt ift. naturpleje.

Der foreslås ikke særskilt overvågning.

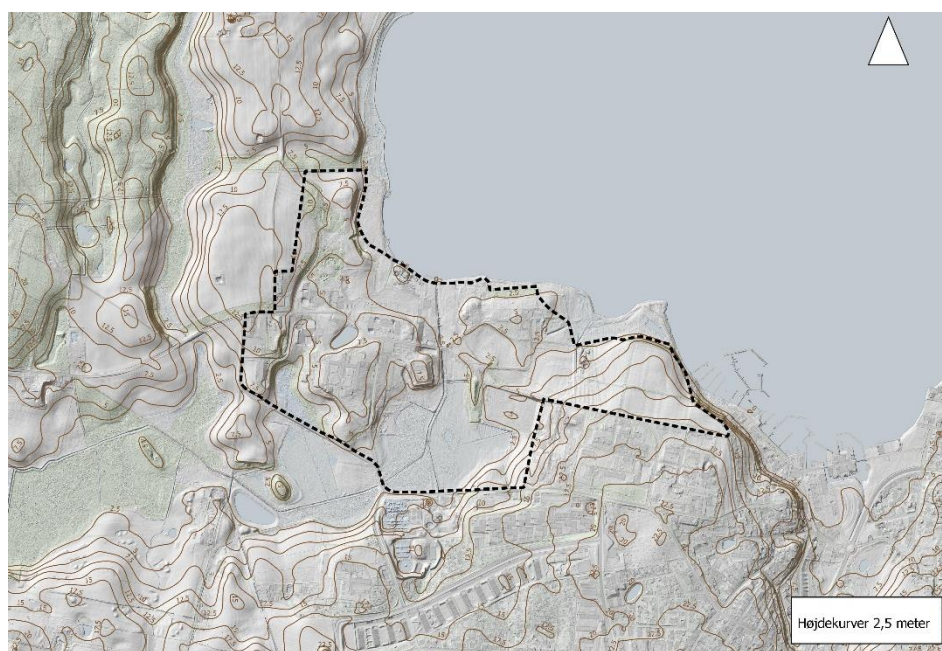
4 Landskab og visuelle forhold

Miljøpåvirkninger i forhold til landskab og visuelle forhold vurderes i forhold til visuel påvirkning af de landskabelige interesser, hvor ny bebyggelse kan påvirke det lokale område i kraft af fysiske ændringer af landskabet og dets karakter, men projektet kan også have visuelle påvirkninger på landskabsområder uden for planområdet.

Landskabsinteresser omfatter både overordnede landskabelige forhold og den kontekst som planområdet indgår i med specifikke landskabselementer, konkrete terrænenforhold og jordhåndtering, samt de visuelle sammenhænge til landskabet omkring planområdet.

4.1 Miljøstatus og mål

Planområdet ligger på en bakkeø i et Ådalslandskab, der munder ud i Roskilde Fjord.

Figur 4-1: Terrænenforhold i og omkring planområdet, hvor planområdets bebygget del ligger højt i Ådalslandskabet og de ubebyggede arealer ligger lavt i dalbunden.

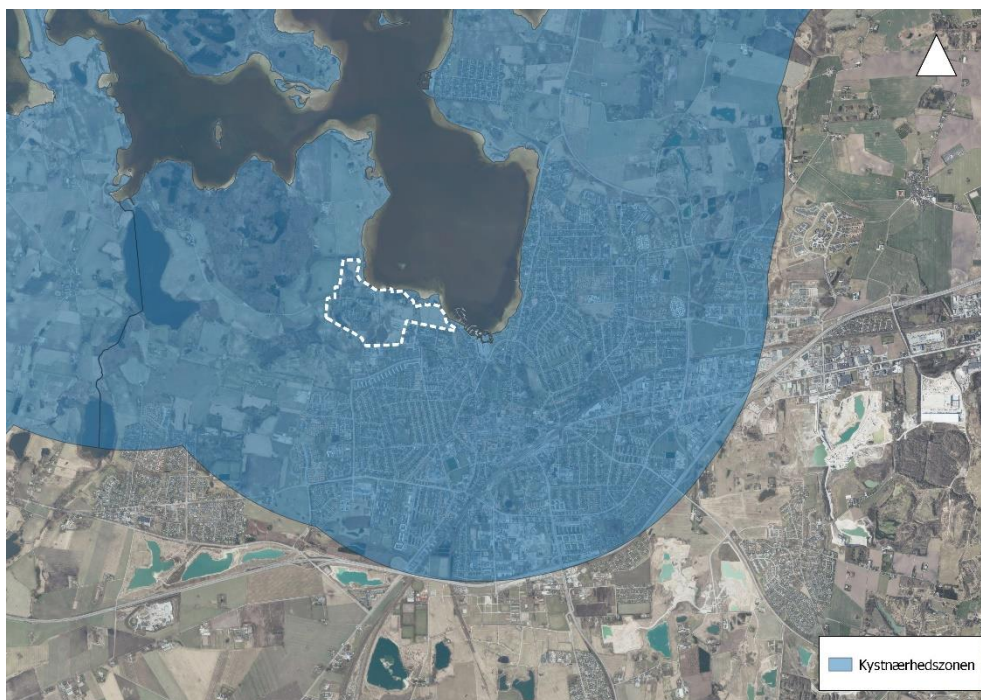
Området er en del af et større område, der udgøres af Nationalpark Skjoldungernes Land, hvis hovedformål er at bevare og styrke natur, landskabsværdier og kulturhistoriske særkender. Nationalparken har særligt fokus på fjordlandskabet og tiltag, som kan formidle fjordens mange kvaliteter.

Landskabets karakter i og omkring planområdet defineres af store flader med lavbundsarealer og bakketoppe, der skaber tydelige ådalsforløb, der munder ud i fjorden. Landskabet rummer mange forskellige typer af landskabstræk, men særligt fjorden med de fligede og blødekyster samt større strækninger med skov og strandengene er karakteristisk for området.

Terrænet inden for planområdet ligger hovedsageligt i kote 5 - 7.5 m.o.h., mens det omkringliggende lavbundsareal ligger i kote 2.5 m.o.h., som det ses af ovenstående kort.

Kystlinjen

Planområdet ligger kystnært, hvorfor området er omfattet af planlovens krav til planlægning for kystnære områder. Sankt Hans ligger i den kystnære del af byzonen, mens den resterende landzonedel af planområdet ligger i kystnærhedszonen. Det nye plangrundlag ændrer ikke på zoneforholdene. Arealer i byzone er ikke omfattet af kystnærhedszonen, men de kystnære dele af byzonen udgøres af de områder i byen, der indgår i visuel sammenhæng med kysten. Reglerne er derfor møntet på planer for byggeri og anlæg, som enten ligger direkte ud til kysten eller som ud fra blandt andet placering, højde og størrelse indgår i et samspil med kystlandskabet.

Figur 4-2: Planområdets placering i forhold til kystnærhedszonen.

Landskabsbeskyttelse

I henhold til § 17 i naturbeskyttelsesloven må der inden for skovbyggelinjen bl.a. ikke placeres bebyggelse eller andre anlæg. Formålet er at friholde skovbrynet som mangfoldigt biologisk område og visuelt landskabselement.

Planområdets sydvestlige del er omfattet af skovbyggelinje affødt af skovarealet ved Boserup Skov længere mod vest. Etablering af bebyggelse inden for beskyttelseslinjerne forudsætter, at der enten opnås dispensation fra Roskilde Kommune eller at beskyttelseslinjerne ophæves inden for planområdet efter ansøgning til Miljøstyrelsen.

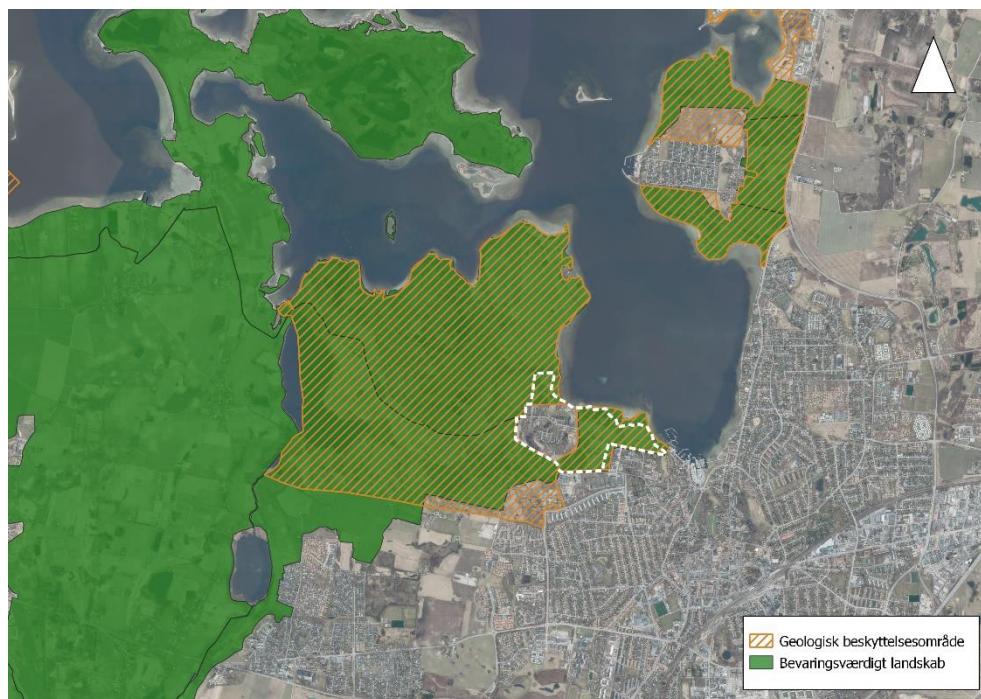
Figur 4-3: Planområdets placering i forhold til skovbyggelinje.

Landskabsudpegninger

I den gældende planlægning er de ubebyggede arealer i planområdet udpeget som bevaringsværdigt landskab og med særligt værdifulde geologiske bevaringsværdi.

Kommuneplanen udpeger bevaringsværdige landskaber og områder med særligt værdifulde geologisk bevaringsværdi. De bevaringsværdige landskaber skal som hovedregel friholdes for byggeri og anlæg. Hvor byggeri tillades, må det ikke forringe de visuelle, kulturhistoriske, geologiske eller oplevelsesmæssige værdier.

For områder med særligt værdifulde geologiske bevaringsværdi gælder, at ændringer skal foretages ud fra en konkret planmæssig vurdering, kan ske uden at skæmme eller sløre landskabets dannelsesformer. Endvidere skal tilgængeligheden til de udpegede bevaringsværdige landskaber og mulighed for oplevelse og forståelse af landskabsværdierne søges opretholdt eller forbedret.

Figur 4-4: Planområdets placering i forhold til bevaringsværdigt landskabs og geologisk beskyttelsesområde.

Planområdet ligger ikke inden for kirkebeskyttelseslinjer. Den eksisterende kirke i Kurhus bevares som kirke. Inden for området ligger også det tidligere kapel og gravsteder, som ligeledes bevares, men indrettet til nye funktioner. Derudover ligger en del af planområdet inden for indsigtskile til Roskilde Domkirke. Kommuneplanens retningslinjer fastsætter, at indsigtskilerne til domkirken skal friholdes for byggeri og anlæg, der kan hæmme indsigten til kirken.

Et mindre område, øst for de bebyggede områder, er udpeget som særligt værdifuldt landbrugsområde, jf. Planlovens § 11a, pkt. 10. Kommuneplanens retningslinjer fastsætter, at de særligt værdifulde landbrugsområder i størst muligt omfang friholdes for andre aktiviteter, der kan sætte begrænsninger for landbrugs udviklingsmuligheder.

4.2 Konsekvensvurdering

Planområdet er præget af den eksisterende anvendelse, som hospitalsområdet med tilhørende funktioner, samt parkområde, der alt sammen ligger omgivet af ubebyggede arealer, der henligger i naturtilstand.

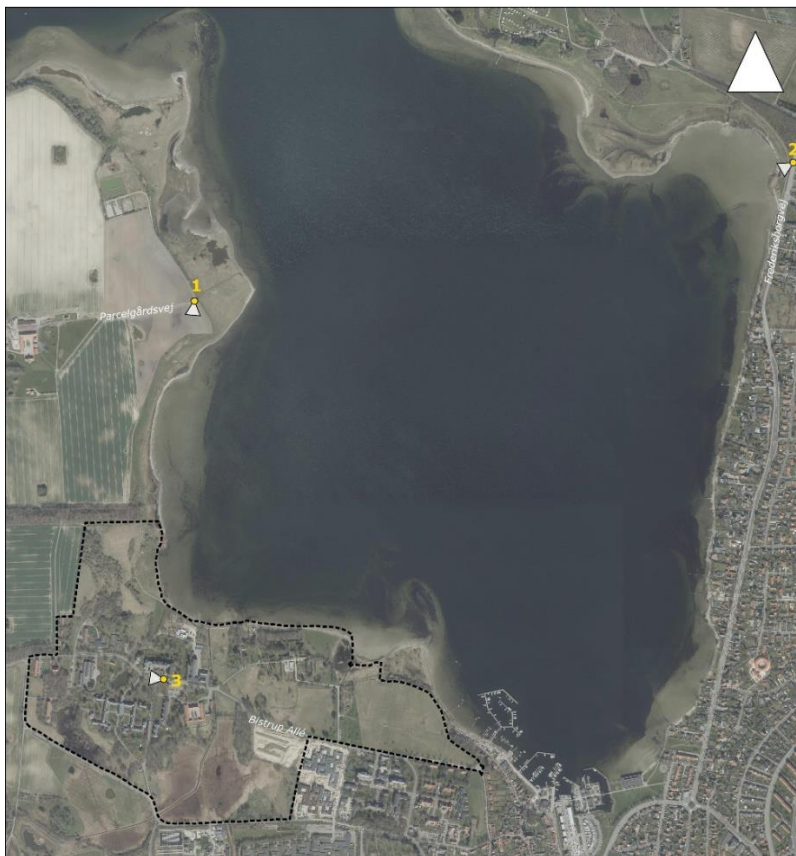
Landskabsforhold i planområdet er beskrevet på baggrund af foreliggende data/materiale, herunder besigtigelse af området i oktober 2021. Endvidere er der, som grundlag for vurderingen udarbejdet visualiseringer med volumenstudier af den nye bebyggelse i landskabet.

Visuelle konsekvenser

Planområdet ligger nordvest for Roskilde By, på en bakketop i en ådal bestående af lavbundsarealer med søer, moser, strandenge og skovområder, der munder ud i Roskilde fjord.

Planforslagene vil have en visuel indvirkning inden for den kystnære del af byzonen. Det skyldes mulighederne for at rive eksisterende, ikke-bevaringsværdige bygninger ned og nogle af dem med nye bebyggelser (Enghus, Markhusene, Parkhus og Parcelgårds husene) inden for 4 konkrete byggefeltet i delområderne F1-F4, udlagt i planforslaget.

Planforslagene fastsætter bestemmelser for de nye bebyggelser, som sikrer, at de skal tilpasses bebyggelsesstrukturen på Sankt Hans og hierarkiet mellem Kurhus og de øvrige bygninger. Der vil dog ikke være tale om bebyggelser, som afviger i højde og volumen i forhold til de eksisterende bebyggelser Fjordhus, Kurhus samt Østerhus og Sønderhus, men også Slottet, der ligger højt i landskabet på borgvolden. Til at vurdere påvirkning af de nye bebyggelser er der foretaget en udsigtsanalyse med visualiseringer. Der er udvalgt tre standpunkter, hvorfra det er vurderet, at det vil være hensigtsmæssigt at vise den mulige visuelle påvirkning, herunder den planlagte bebyggelses indvirkning på kystlandskabet og de nære omgivelser. Visualiseringen er vist som volumenstudie, og den faktiske fremtræden af enkelte elementer, bygningsfacader mv. adskiller sig fra visualiseringerne. De tre punkter er vist på nedenstående kort.

Figur 4-5: Foto med tre standpunkter fra hhv. Parcelgårdsvej, Frederiksborgvej og Bistrup Allé.

Udsigtspunkt 1: Parcelgårdsvej

Nedenfor ses indkigget mod Sankt Hans fra Parcelgårdsvej, som er beliggende nordvest for planområdet. Standpunktet er det mest østlige punkt på denne strækning (nord for lokalplanområdet), og derfor det punkt med størst sandsynlighed for at kunne se de nye bygninger i dette område. Der findes desuden ikke veje, stier eller andet med offentlig adgang på denne strækning, der gør det muligt komme tættere på Sankt Hans. Den nuværende og fremtidige situation er vist på nedenstående to fotos.

Figur 4-6 Nuværende situation.

Figur 4-7: Fremtidig situation. De røde markeringer viser, hvor de fremtidige bygninger ligger placeret bag skoven.

Som det fremgår af ovenstående visualisering, vil realiseringen af planerne inden for Sankt Hans ikke have en visuel påvirkning fra dette standpunkt. Den nye bebyggelse ligger skjult bag skoven, og når med sin højde ikke over trækrønerne i området.

Udsigtspunkt 2: Frederiksborgvej

Nedenfor ses indkigget mod Sankt Hans fra Frederiksborgvej beliggende mod nordøst. Et evt. visualiseringspunkt længere mod syd havde resulteret i, at eksisterende boligbebyggelse langs Frederiksborgvej havde afskærmet for udsynet. Med dette fotopunkt kan man fra vejen se mod syd til bugten, hvor Sankt Hans-området ligger placeret. Den nuværende og fremtidige situation er vist på nedenstående to fotos.

Figur 4-8: Nuværende situation.

Figur 4-9: Situation med nye bygninger i Sankt Hans, vist inden for den røde markering.

Som det ses af visualiseringen, kan bygningerne netop anes på den anden side af Roskilde Fjord. Bygningerne skyder ikke op af horisonten, men ligger sig i naturlig forlængelse af eksisterende vegetation i form af skov. Synligheden af bygningerne skyldes ligeledes den lange distance fra Frederiksborgvej til Sankt Hans området, hvilket gør sig gældende for en stor del af strækningen langs vejen.

Figur 4-10: Zoom af situation med nye bygninger i Sankt Hans, vist inden for den røde cirkel.

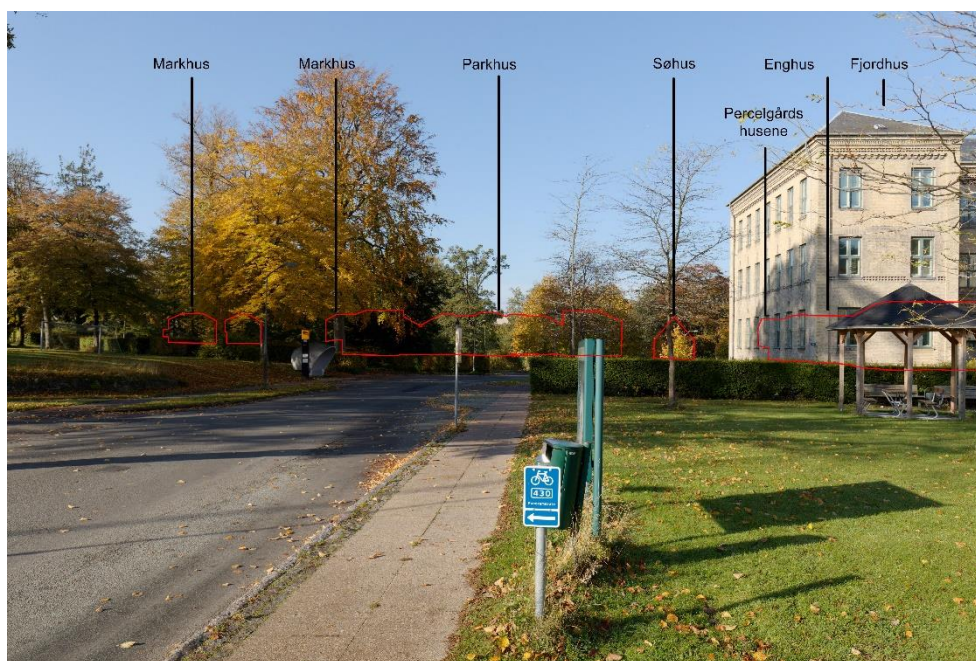
Ovenfor ses et zoom af samme visualisering. Her kan Markhusene og Parkhus ses, som en del af skoven. Bygningerne ligger lavere end træerne og synligheden vurderes at være lille og uden fratagelse af indkigget til skoven og de kvaliteter som landskabet her besidder.

Udsigtspunkt 3: Bistrup Allé

På de nedenstående fotos ses den nye bebyggelse fra Bistrup Allé set mod vest. Bistrup Allé går på tværs af planområdet, gennem hospitalsområdet og binder Sankt Hans Øst og Sankt Hans Vest sammen. Vejen er tilsluttet Boserupvej, som er den primære adgangsvej til området. Vejadgang til Markhusene vil fremadrettet have vejadgang fra Bistrupvænge. Fotostandpunktet er således et vigtigt knudepunkt i området, hvor mange forventes at færdes og potentielt set kan se den nye bebyggelse i baggrunden.

Figur 4-11: Nuværende situation.

Figur 4-12: Situation med ny bebyggelse bag. Omridset af hele bygningens udstrækning er vist med rød markering.

Figur 4-13: Parkhus som er den eneste synlige bygning vist med rød cirkel.

Som det ses af visualiseringen fra Bistrup Allé er synligheden af den nye bebyggelse lille. Det er kun toppen af Parkhus, der kan ses mellem træerne stik mod vest. De resterende bygninger ligger skjult bag områdets mange træer.

Som det fremgår af de tre visualiseringer ovenfor, er bygningernes synlighed i landskabet lille. Det vurderes på den baggrund, at den planlagte bebyggelse i området kun i begrænset udstrækning vil være mere synlig fra omgivelserne samt kysten end den eksisterende. Sankt Hans området ligger i sin helhed i nogle favorable omgivelser ift. at kunne påvirke omgivelserne ift. synlighed i landskabet. Planområdet ligger tilbagetrukket fra Fjorden bag et større skovområde, der virker afskærmende for områdets bebyggede del.

Lokalplanforslaget giver desuden mulighed for etablering af parkering inden for området, herunder parkeringskælder ved to lokaliteter. Parkeringspladser skal etableres nær adgangsvejene, så dermed primært i den østlige og sydvestlige del af Sankt Hans, dog med parkeringsmuligheder rundt i hele i området. Med mobilitetsplanen er der udarbejdet en strategi for parkering, der tager udgangspunkt i parkeringsprincipper, der tager hensyn til den overordnede karakter for Sankt Hans, herunder at pladserne placeres så det er uden bekostning af områdets landskabelige og kulturhistoriske kvaliteter. Der etableres knap 900 parkeringspladser i området, hvoraf 700 etableres på terræn. Dette er en fordobling af antallet af nuværende parkeringspladser i området.

Parkeringspladser på terræn skal indpasses i omgivelserne og etableres med permeabel belægning, og afhængig af placering omgives disse af hække eller anlægges diskret langs vejen, ligesom de eksisterende parkeringspladser. I forbindelse med etablering af parkeringspladser fjernes bygningen Røde Lade og en del af parkområdet inddrages. Det vurderes, at etableringen af parkering i området naturligt vil fratage en del af områdets visuelle udtryk og en andel af det grønne i parken, men der fastsættes i lokalplanen bestemmelser for, at parkeringsanlæggene indpasses nænsomt i landskabet og bidrager til, at synliggøre

områdets landskabelige kvaliteter, herunder borgbanken. Dette gøres bl.a. ved at placere parkering så de følger terrænet langs højdekurvene, og terrænspring etableres som kampestensmure eller skråninger. Der etableres ligeledes omkring 200 parkeringspladser under terræn for derved at holde større områder fri for parkering. Der etableres p-kælder under de udlagte byggefeltet til nybyggerierne Enghus og Parkhus, og det gøres desuden muligt at udvide den centrale parkeringsplads foran Centralmagasinet med et niveau under jorden.

Mulighederne for at etablere parkeringsanlæg i Sankt Hans vurderes ikke at have en væsentlig betydning på landskabet eller indvirkning på kystlandskabet, idet parkeringen indpasses sporadisk og nænsomt i landskabet, langs hække og i niveau med terrænet.

Mulighederne for at etablere nye veje, stier og haver samt mulighederne for at tynde ud i bevoksning og forynge beplantning vurderes ligeledes at være uden væsentlig visuel indvirkning på kystlandskabet, fordi hovedparten af tiltagene har en begrænset højde. Ved omdannelse af Sankt Hans bliver nogle af de eksisterende veje internt i området overflødige og nedlægges derfor, samtidig med at Bistrup Alle lukkes for biler. Derudover bliver der behov at anlægge veje til Østerhus i delområde E2, beliggende vest for slottet, og til de kommende bebyggelser inden for delområderne F, herunder Markhusene, Parkhus, Enghus og Parcelgårdshusene. De nye bebyggelser ligger tilbagetrukket fra fjorden i områdets vestlige del, og udgør desuden en del af det allerede bebyggede område i Sankt Hans. De nye vejadgange, som lokalplanen muliggør vurderes ikke få en synlig påvirkning på landskabet.

Inden for de kystnære områder i landzone åbner plangrundlaget mulighed for, at de eksisterende bygninger bevares og bruges til offentlige formål eller erhverv med mulighed for adgang for offentligheden. Der gives med lokalplanforslaget mulighed for etablering af bebyggelse i mindre omfang ved Sanct Hans Have, herunder til café og drivhus. Der kan i landzonen ikke etableres ny bebyggelse, uden forudgående landzonetilladelse med undtagelse af det, der gives bonusvirkning til. De dele af planområdet, der er beliggende i landzonen styrkes, i form af det sideløbende projekt med genopretningen af Gedebacksrenden, der afføder større sammenhængende og åbne naturområder, der anses som understøttende for landskabet. Adgangen til området forbedres endvidere med etablering af nye stier til og fra planområdet. Planforslagene bidrager således til at fastholde området som grønt, rekreativt område med offentlig tilgængelighed.

Planforslagernes muligheder inden for kystnærhedszonen kan planlægningsmæssigt begrundes med ønsket om at skabe adgang og formidle stedets historie ved at give et nyt indhold til de eksisterende bygninger, som harmonerer med planområdets historie som psykiatrisk hospital.

Det vurderes, at den visuelle indvirkning på den kystnære del af byzonen samt de kystnære områder i landzone vil være begrænset.

Landskabelige konsekvenser

Det vurderes, at planforslagene udarbejdes i overensstemmelse med retningslinjerne i kommuneplanen for landskabsudpegningerne, herunder bevaringsværdigt landskab og geologisk beskyttelsesområde.

Planforslagene udarbejdes med et væsentligt, samfundsmæssigt hensyn om at bevare kvaliteterne på Sankt Hans ved at give området en nutidig anvendelse. De landskabelige forhold styrkes, bl.a. ved beplantning og tilgængeligheden forbedres ved etablering af nye stier. Landskabets dannelsesformer skæmmes eller forringes i den forbindelse ikke.

Store dele af planområdet er desuden fredet. Fredningen omfatter hovedsageligt de ubebyggede dele af området, som ligger i landzone. Hensigten med fredningen er at bevare de landskabelige, og naturmæssige værdier, at sikre offentlig tilgængelighed og at åbne mulighed for naturgenopretning. Kommuneplantillægget og lokalplanen tilsidesætter ikke fredningsbestemmelserne.

Planforslagene hindrer heller ikke, at de pågældende områder, som er udpeget som værdifulde landbrugsområder, kan bruges til jordbrugsformål, eksempelvis i form af afgræsning. Derudover åbner planforslagene heller ikke op for byggeri eller anlæg, som afviger væsentligt i højden i forhold til eksisterende byggerier og anlæg. Det vurderes derfor, at planforslagene ikke vil hæmme indsigtslinjer for Roskilde Domkirke. Områdets eksisterende kirke er ligeledes en del af bevaringsstrategien for området.

På den baggrund vurderes det, at det nye plangrundlag ikke får væsentlig indvirkning på de landskabelige værdier.

4.3 Kumulative effekter

Der vurderes ikke at være kumulative effekter i forhold til landskab og visuelle forhold.

4.4 Afværgende foranstaltninger

Der foreslås ingen afværgeforanstaltninger.

4.5 Overvågning

Tilpasning af nye anlæg i forhold til landskabsværdier og kystnærhedszone overvåges via lokalplanlægningen og efterfølgende bygge- og anlægstilladelser.

Der foreslås ikke særskilt overvågning.

5 Kulturhistorie og arkitektur

Miljøpåvirkninger i forhold til kulturarv vurderes for påvirkning af arkæologi og beskyttede fortidsminder, samt bygningsarv og arkitektur, hvor terrænbearbejdning og anden byggemodning og anlægsarbejde med fysiske forandringer i området kan påvirke jordfaste fortidsminder og omdannelse eller nybyggeri kan påvirke kulturhistoriske interesser.

Kulturarven omfatter spor fra forskellige historiske perioder, tilbage fra oldtiden og op til nyere tid, f.eks. beskyttede fortidsminder, arkæologiske fund og beskyttede diger samt bevaringsværdige bygninger og kulturmiljøer.

5.1 Miljøstatus og mål

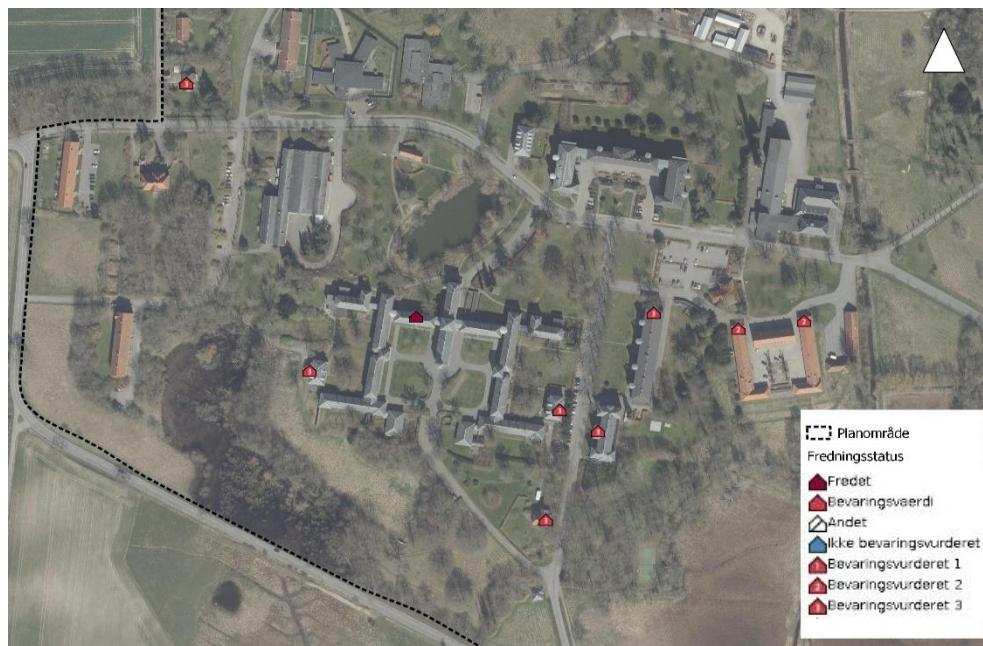
Planområdet er præget meget historie med rødder i middelalderen og markante spor fra 1800-tallet, der starter ved det karakteristiske hospital, der blev bygget i anden halvdel af 1800-tallet af Gottlieb Bindesbøll. I dag huser området flere bygninger, som har en høj bevaringsværdi. Foruden områdets bebyggede del er området omfattet af kulturarvsarealer, fortidsmindebeskyttelse og værdifuldt kulturmiljø, der vidner om områdets kulturhistoriske værdi.

I anlægsfasen kan der være mulighed for at finde spor fra fortiden gemt under terræn. Derfor er der i henhold til museumslovens § 25 indhentet arkivalisk kontrol fra Roskilde Museum.

Arkitektur

Områdets eneste fredede bygningsdel er Kurhusets ældste del, som foruden sengeafdelinger bl.a. rummer hospitalets særprægede kirke på 1. sal og "Kurhussalen" samt et offentligt bibliotek. Området er blevet videreudviklet gennem mange år, dog har de bygninger, der er tilføjet de seneste 60-70 år, ikke de samme kvaliteter i form af arkitektur, materialer og landskabelig sammenhæng tilpasset området, som de mere "originale" bygninger, der i dag er bevaringsværdige.

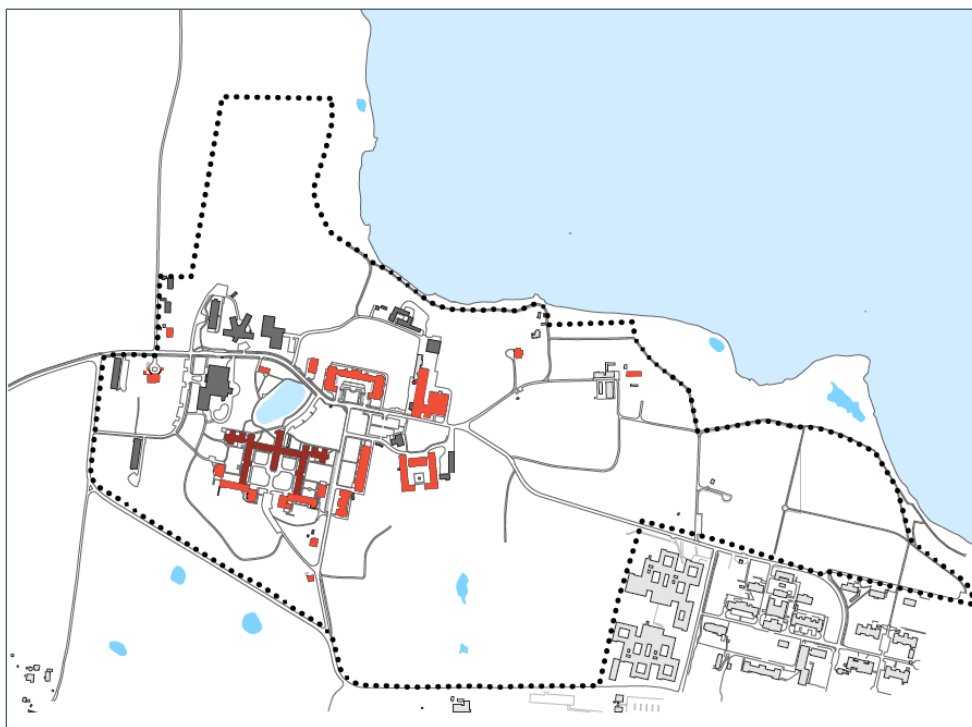
Ifølge bygningsfredningslovens⁶ § 18 må en bevaringsværdig bygning ikke nedrives uden foregående offentlig bekendtgørelse. Bygninger med den højeste værdi 1 vil som oftest være fredede bygninger eller folkekirker, dog kan en bygning godt have en bevaringsværdi på 1 (SAVE-værdi) uden at være fredet. Bygninger med værdierne 2-4 er bygninger, som i kraft af deres arkitektur, kulturhistorie og håndværksmæssige udførelse er fremtrædende eksempler inden for deres slags. Roskilde Kommune arbejder gennem kommuneplanlægningen for at sikre de bygninger, der har en høj bevaringsværdi (1-4), samt gennem bevarende lokalplaner og i forbindelse med byggesagsbehandling.

Figur 5-1: Zoom af planområdet og markering med fredet bygning (Kurhuset) samt øvrige bygninger med bevaringsværdi 1-3.

Det er ikke alene SAVE-værdierne, som medfører udpegning af bevaringsværdige bygninger. Ifølge bygningsfredningslovens § 17 er en bygning først bevaringsværdig, når den er optaget i kommuneplanen eller i en bevarende lokalplan. På baggrund af ovenstående har Roskilde kommune i lokalplanforslaget udpeget en række bevaringsværdige bygninger, herunder flere end i den gældende lokalplan – nogle af dem er ikke udpeget med SAVE-værdier, inden for planområdet. Udpegningerne fremgår af lokalplanforslagets bilag 2. Nedenfor ses et kortudsnit af bilaget med de i lokalplanforslagets udpegede bevaringsværdige bygninger.

⁶ LBK nr. 219 af 06/03/2018, lov om bygningsfredning og bevaring af bygninger og bymiljøer

Figur 5-2: Udsnit af bilag 2 fra lokalplanforslaget med markering af den fredet bygning (Kurhuset), der vises som mørkerød samt de øvrige udpegede bevaringsværdige bygninger vist med rød.

Beskyttet fortidsminde

Beskyttede fortidsminder er synlige levn og kulturspor i landskabet, som beskyttes efter reglerne i museumsloven (§ 29 e). De kaldes også for "fredede fortidsminder", da beskyttelsen begyndte med frivillige fredninger tilbage i 1808.

I den bebyggede del af planområdet, mod sydøst, findes områdets ældste bebyggelse; Slottet, placeret på en borgvold, som stammer fra 1200-tallet, se nedenstående kort. Borgvolden er i kommuneplanen udpeget som beskyttet fortidsminde i henhold til museumsloven. Der må ikke ske ændringer i tilstanden af fortidsmindet, herunder jordbehandling og beplantning i en afstand på 2 meter fra fortidsmindet. Derudover er volden (og andre fredede fortidsminder) omfattet af en beskyttelseslinje på 100 meter, jf. naturbeskyttelsesloven § 18, der ligeledes skal sikre, at der ikke sker tilstandsændringer. Hensigten med loven er desuden at sikre fortidsminderne som landskabselementer og at fastholde indsyn og udkig.

Kulturarv og kulturmiljø

En del af lokalplanområdet, og det område, som Kommuneplantillægget omfatter, er desuden udpeget som kulturarvsareal. Kulturarvsarealer er kulturhistoriske interesseområder, hvor der kan være skjulte fortidsminder. Arealer, der er udpeget kulturarvsareal er ikke fredet, men udpegningen er en påmindelse om, at der kan være væsentlige fortidsminder i området. Inden for kulturarvsarealet er borgvolden og den tilhørende beskyttelseslinje placeret.

Figur 5-3: Planområdets placering i forhold til kulturarvsarealer og fredet fortidsminde og tilhørende beskyttelseslinje på 100 meter.

I den gældende planlægning er hele lokalplanområdet udpeget som værdifuldt kulturmiljø. Planområdet ligger inden for Boserup Skov og Bistrup Herregård/Sankt Hans Hospital, som er udpeget i kommuneplanen og ses på nedenstående kort.

Ifølge Planlovens § 11a, nr. 15 skal der ske sikring af de kulturhistoriske bevaringsværdier, herunder beliggenheden af værdifulde kulturmiljøer og andre væsentlige kulturhistoriske bevaringsværdier.

Ifølge kommuneplanens retningslinjer skal det sikres, at der ved ønsker om byggeri, anlæg og ændret anvendelse altid sker en konkret vurdering i forhold til de kulturhistoriske værdier, herunder omgivelserne hvorfra de kan opleves eller blive påvirket. Hvis der skal gennemføres anlæg, byggeri eller indgreb ud fra samfundsmæssige hensyn, som vil forringe konkrete kulturhistoriske værdier inden for et beskyttelsesområde, skal der foretages en nøje afvejning af om anlægget er højere prioriteret end beskyttelsesinteresserne.

Figur 5-4: Planområdets placering i forhold til særligt værdifuldt kulturmiljø.

Det eksisterende parklandskab udgør en integreret del af områdets kulturhistorie, og er domineret af træerækker/alleer og lunde, der er etableret omkring Kurhussøen. Parklandskabet er designet med inspiration fra 1700-tallets landskabsparker og oprindeligt planlagt af Gotlieb Bindesbøll. Inden for parken ligger også en kirke, der udgør en vigtig del af kulturhistorien i Sankt Hans. Bebyggelse og beplantning i området er knyttet til de naturlige forhøjninger i landskabet og bidrager således til topografien fremstår tydeligere og skaber skala og kontrast til bygningerne i området. Overgangen mellem park og det omkringliggende naturlandskab fremstår ligeledes utydelig pga. tilgroninger.

5.2 Konsekvensvurdering

Planforslagene har til hensigt at bevare de kulturhistoriske værdier inden for planområdet, hvilket gør sig gældende for den nye bebyggelses arkitektur og kulturmiljøer inden for området. Dette er bl.a. udmøntet i planforslagets bestemmelser for bebyggelse, men også i forhold til parkområdets kulturarv, der ønskes bevaret og udviklet på ny.

Arkitektur

Planforslagene giver mulighed for opførelse af ny bebyggelse; Enghus, Parkhus, Parcelgårdshusene og Markhusene til Sankt Hans, som skal erstatte de eksisterende, ikke bevaringsværdige bygninger, der er opført uden sammenhæng med den overordnede bebyggelsesstruktur. Bygninger har fået navn efter deres landskabelige placering i planområdet. Nedrivning af senere opført byggeri og driftsbygningerne ved fjorden foretages som led i at fremme og styrke forbindelsen til fjorden. Dette gælder også for bygningerne Røde lade og Vognporten, der planlægges nedrevet med det formål at synliggøre borgbanken og anlægge parkering. Lokalplanen fastsætter overordnede bestemmelser for omfang, placering

og højder på de nye bebyggelser, som sikrer, at de bliver tilpasset bebyggelsesstrukturen på Sankt Hans. Bygningerne ønskes udført efter nutidige byggemetoder, men i en arkitektonisk sammenhæng til det ældre byggeri for dermed at skabe en rød tråd fra Kurhuset til den nye bebyggelse. Den røde tråd sikres bl.a. igennem bygningernes struktur og materiale.

Størstedelen af planområdets eksisterende bygninger skal dog bevares og fremadrettet rumme nye funktioner, herunder boliger, erhverv og kulturelle aktiviteter. Efterfølgende, byggeretsgivende lokalplaner for eksisterende, bevaringsværdige bebyggelser samt de nye bebyggelser skal fastsætte præcise bestemmelser for bebyggelserne.

Det vurderes, at plangrundlaget kan få væsentlig, men positiv, indvirkning på det arkitektoniske udtryk inden for planområdet. Indvirkningen vurderes at styrke områdets arkitektoniske helhed idet hensigten med plangrundlaget er at skabe en omdannelsesproces af de eksisterende bygninger med udgangspunkt i det oprindelige og med områdets historiske kvaliteter for øje for dermed at bevare og styrke områdets samlede arkitektoniske udtryk.

Plangrundlaget sikrer desuden, at de udpegede bevaringsværdige bygninger ikke rives ned, og er således i overensstemmelse med retningslinjerne i kommuneplanen for bevaringsværdige bygninger. Det vurderes på den baggrund, at planforslagene har begrænset indvirkning på de fredede og bevaringsværdige bygninger.

Beskyttet fortidsminde

Planforslagene åbner ikke mulighed for ændringer i tilstanden inden for borgvolden, som er registreret fortidsminde. Forslag til Lokalplan nr. 714 udlægger Slottet til boliger. Den specifikke udvikling af Slottet kendes ikke nu, men vil uanset omfang forudsætte en supplerende, byggeretsgivende lokalplan for boligbebyggelsen. I forbindelse med udvikling af om området inden for bordvolden forudsætter alle fremtidige ændringer i den eksisterende tilstand inden for fortidsmindet dispensation fra Slots- og Kulturstyrelsen.

Planerne åbner dog mulighed for en tilstandsændring inden for voldens beskyttelseslinje, herunder at vandværksbygningen, uden bevaringsværdi, må rives ned, at der må etableres parkeringspladser nord og øst for Slottet og at der må etableres nye parkeringspladser, haveanlæg og adgangsforhold til Østerhus og Sønderhus, da disse bygninger fremadrettet skal anvendes til boliger. Det vurderes på den baggrund, at planforslagene kan få indvirkning på området inden for beskyttelseszonen. Det er en forudsætning for planforslagenes realisering, at der opnås dispensation fra Slots og Kulturstyrelsen. Behandling af ansøgning om dispensation sker i henhold til naturbeskyttelsesloven, bl.a. med de nødvendige vilkår, der bedst sikrer beskyttelsesinteresser i området.

Kulturarv og kulturmiljø

Planforslagene vurderes ikke at få en væsentlig negativ indvirkning på områdets kulturmiljø; Boserup Skov og Bistrup Herregård/Sankt Hans Hospital eller

områdets udpegning som kulturarvsareal, men vurderes i stedet at bidrage til en styrkelse af områdets kulturhistorie.

Områdets byomdannelse begrundes med ønsket om netop at bevare de kulturhistoriske værdier inden for planområdet. Derfor placeres og tilpasses den nye bebyggelse den eksisterende og historiske bebyggelsesstruktur på Sankt Hans. Helhedsplanen, som planforslagene bygger på, består desuden af en strategi for renovering af parkanlægget, der bygger på at gentænke kulturarven fra parken ind i en moderne kontekst og skabe en klar overgang fra parken til det omkringliggende landskab. Kulturarven tænkes regenereret gennem rydning i beplantning, beplantning af skråninger, etablering af flere stier, indretning af dyrkningshaver, opretholdelse af kapellet og gravpladsen som offentlig tilgængelig og ikke mindst genoprettelse af alleéer i parklandskabet, som skal bidrage til, at de forskellige kulturmiljøer træder mere i karakter og at parklandskabet komplementerer det mere urørte landskab uden for byzonen i Sankt Hans.

5.3 Kumulative effekter

Der vurderes ikke at være kumulative effekter i forhold til kulturhistorie og arkitektur.

5.4 Afværgende foranstaltninger

Planforslagene og udviklingsplanen fastlægger krav i forhold til beskyttelse af fredede- fortidsminder og bygninger, samt bygninger med høj bevaringsværdi. For realiseringen af planforslagene skal der desuden opnås dispensation fra Slots og Kulturstyrelsen i forhold til planernes påvirkning af området inden for borgvoldens beskyttelseszone. Ansøgningen om dispensation skal ske med de nødvendige vilkår, der bedst sikrer beskyttelsesinteresser i området.

5.5 Overvågning

Der foreslås ikke særskilt overvågning.

6 Befolkning og levevilkår (trafik)

Miljøpåvirkninger på befolkning og levevilkår vurderes på baggrund af den øgede trafikale belastning, som omdannelsen af Sankt Hans vil generere. Der vil blive skabt mere trafik, der kan påvirke trafikbelastning samt afviklingen heraf på de omkringliggende veje.

Trafikforhold omfatter både kapacitet og trafikbelastning på det eksisterende vejnet og den forventede trafikmængde, der genereres i og af det nye byområde samt dennes fordeling.

Som grundlag for beskrivelse og vurdering anvendes trafiktællinger fra Roskilde kommunes hjemmeside, samt beskrivelser og vurderinger fra trafikanalyse foretaget i sommeren 2021, samt udtræk fra trafikmodellen. Beregningerne er foretaget på den fulde omdannelse af Sankt Hans, inklusive Fjordhus med anvendelse til boliger.

6.1 Miljøstatus og mål

Planområdet anvendes i dag som hospitalsområde med tilhørende funktioner. Trafikken til og fra området benytter det eksisterende lokale vejnet, der består af private veje samt offentligt tilgængelige veje, og trafikken er derfor underlagt almindeligt gældende færdselsregler samt lokale restriktioner som eksempelvis hastighedsbegrænsning.

Figur 6-1: Kort med vejstatus fra CVF, november 2021.

Planområdet vejbetjenes i dag fra Bistrup Alle (fra øst) og Søndre Allé (fra syd). Bistrup Allé går på tværs gennem hospitalsområdet og binder Sankt Hans Øst og Sankt Hans Vest sammen. Søndre Allé fører fra Boserupvej midt ind i Sankt Hans området. Begge veje er tilsluttet Boserupvej, som er den primære adgangsvvej til området. Ifølge trafikanalysen fordeler trafikken til området sig overordnet set på to ruter, der kobler sig på Boserupvej – en vestlig rute via Bjergmarken og Låddenhøj, og en østlig rute via Møllehusvej. Størstedelen af trafikken vil køre til og fra områderne mod øst, og dermed benytte Møllehusvej og Sankt Hans Gade.

Figur 6-2: Nuværende trafiktal i området fra 2022 (MOE, 2022).

Sankt Hans er ikke beliggende stationsnært, men betjenes af kollektiv trafik i form af direkte bus til Roskilde Station på 11 min. Buslinje 207 er den eneste buslinje, der direkte betjener Sankt Hans med forbindelse til Roskilde og Lejre Station. Derudover er der ca. 750 meter til Låddenhøj, hvor linje 202A forbinder området til Roskilde Station og Musicon.

Historisk set har området ved Sankt Hans desuden været præget af mere trafik end der har været i den seneste tid, men med fuld omdannelse af området vil der (igen) genereres et større behov for transport og dermed skabe en øget trafikbelastning, der forventes at medføre udfordringer ved afviklingen af trafikken. Udfordringen skyldes bl.a. indretningen af det omkringliggende vejnet samt fordelingen af trafikken i områderne uden for Sankt Hans. Den fremtidige trafikale fordeling vurderes at have en overvægt til de østlige forbindelser via Møllehusvej og Sankt Hans Gade. Som led i at overkomme udfordringen med trafikken i og uden for Sankt Hans har Roskilde Kommune udarbejdet en mobilitetsplan. Mobilitetsplanen indeholder en strategi for mobilitet og parkering på Sankt Hans, der har til hensigt at sikre, at den øgede trafikbelastning ikke sker på bekostning af områdets værdier, og at de omkringliggende områder ikke belastet unødigt. Mobilitetsplanens hovedfokus er at give mulighed for, at beboere og borgere kan

vælge bæredygtige transportmidler i form af bus og cykel, samt at tilvejebringe en parkeringsstrategi, der udstikker principper for parkeringen på Sankt Hans.

6.2 Konsekvensvurdering

I forbindelse med områdets planlagte udvikling til nyt boligområde med boliger, offentligt formål og forskellige erhvervstyper ændres trafikbilledet i området med øget trafik til og fra området, og dermed også behovet for at kunne afvikle øget trafik på det omkringliggende vejnet.

Trafikberegninger

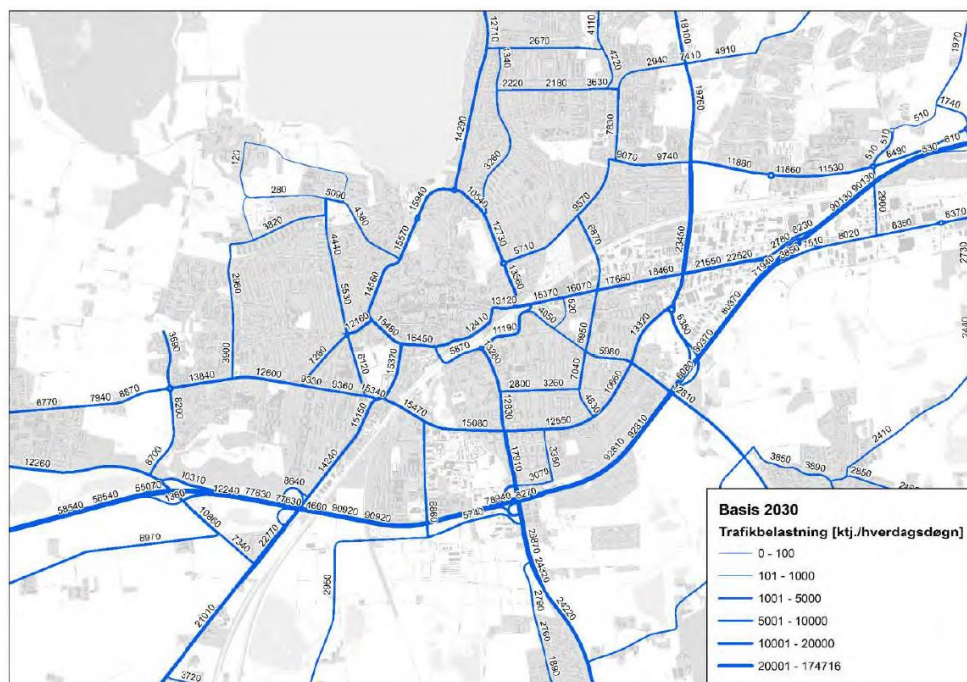
For at understøtte vurderingerne af, hvordan trafikken til og fra Sankt Hans fordeles sig, og hvordan den totale belastning af vejnettet bliver, er der gennemført en *nummerskrivningsanalyse*, der viser mængden af ulovlig gennemkørsel på Sankt Hans Gade. Endvidere er der i Roskilde Kommunes *trafikmodel* foretaget beregninger og trafikprognoser til at understøtte vurderingerne af rutevalg og konsekvenser af forskellige scenarier for ændringer i infrastrukturen (MOE, 2022).

Der tages udgangspunkt i, at Sankt Hans forventes at være fuldt udbygget i 2030, og dette benyttes som basisår i trafikmodelberegningerne. Basisberegningen for 2030 viser, hvordan trafikken forventes at være, hvis der ikke sker en udbygning af Sankt Hans. Dernæst er der udarbejdet et scenarie med den planlagte byudvikling – og de hertil knyttede aktiviteter i Sankt Hans området indarbejdet. Samlet vil der være tale om en udbygning med ca. 58.000 m² etageareal bolig, offentligt formål og forskellige erhvervstyper. Ud af de 58.000 m² vil ca. 38.500 m² være eksisterende bebyggelse, mens de resterende kvadratmeter vil være nye bebyggelser. Det forventes, at omkring 2/3 af etagearealet bliver boliger svarende til ca. 400 boliger, resten fordeles på erhverv, kultur og institutioner. For hver funktion udregnes biltrafikken på baggrund af Vejdirektoratets- og Miljøstyrelsens turrater. På den baggrund forventes det at den fremtidige udbygning af Sankt Hans vil generere knap 3.200 daglige bilture, fordelt som vist neden for. Tallet beskriver den forventede trafik inden for planernes rammer, og dermed den maksimale trafikstigning.

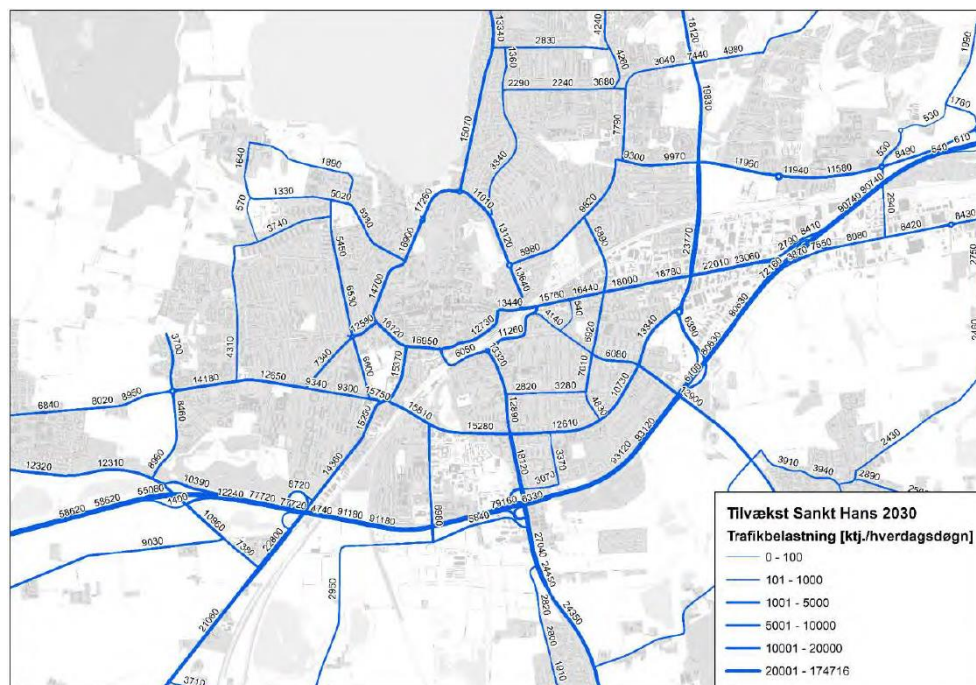
Funktion	Areal	Ture pr. årsdøgn
Bolig	39.500	1.600
Erhverv og kultur	9.000	540
Hotel/vandrehjem	5.000	400
Café/restaurant	3.000	300
Institution	1.500	375
I alt	58.000	3.215

Figur 6-3: Forventet biltrafikmængde ved Sankt Hans i 2030 (MOE, 2021).

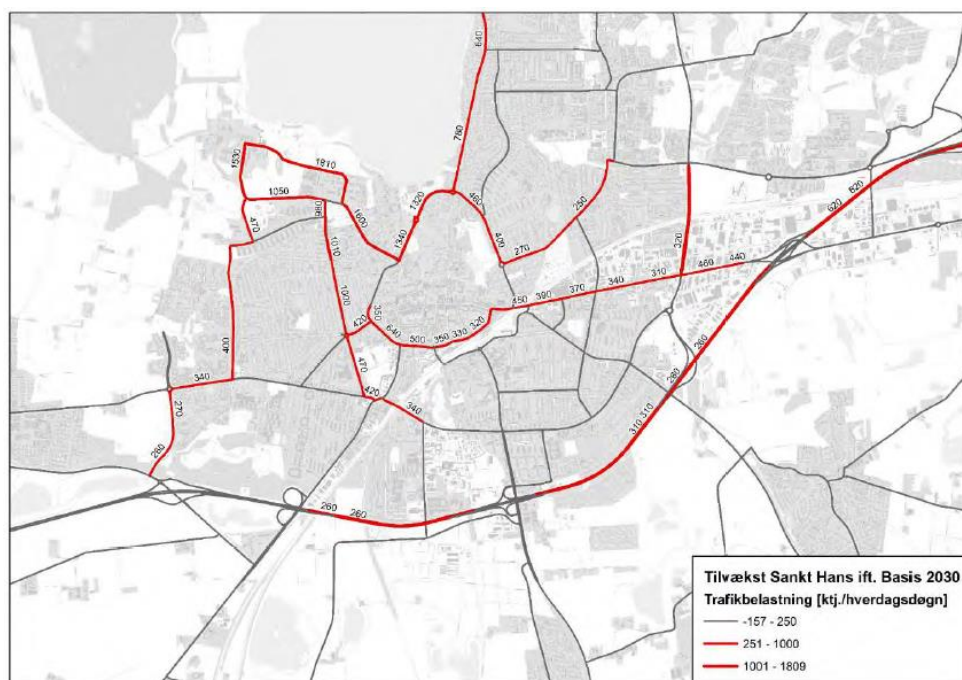
Neden for vises 3 kort med hhv. 'trafikbelastning for basisåret 2030 uden udbygning', 'trafikbelastning ved tilvækst på Sankt Hans' samt et kort med 'trafikbelastning ved udbygning af Sankt Hans i forhold til basisåret'.

Figur 6-4: Trafikbelastning for basisår 2030 uden udbygning af Sankt Hans (MOE, 2022).

Figur 6-5: Trafikbelastning ved udbygning af Sankt Hans i 2030 (MOE, 2022).

Figur 6-6: Trafikbelastning ved udbygning af Sankt Hans i 2030 i forhold til basisår uden udbygning (MOE, 2022).

Trafikale konsekvenser

Med gennemførelse af byudviklingen i området med en fremtidig primær anvendelse til boligformål, forventes der en spidsbelastning morgen og eftermiddag på hverdage. Planområdet eksisterende adgangsveje opretholdes med planforslagene. Planerne giver dog mulighed for nedlæggelse af enkelte mindre veje og etablering af nye veje i forbindelse med adgang til de nye bygninger; Enghus, Parkhus og Markhusene. Vejadgang til Enghus og Parkhus etableres fra Bistrupvænge, og vejadgang til Markhusene sker via ny vejadgang fra Bistrupvænge. Nedlæggelse af veje i området foretages så der fremadrettet kun er én primær vejadgang til hver bygning. Ændringerne i det lokale vejnet inden for Sankt Hans vurderes ikke at få trafikale konsekvenser for omkringliggende veje, da de alene vedrører konkret adgang til ny bebyggelse.

Planområdet vil tilsvarende i dag skulle vejbetjenes fra den primære adgangsvej, Boserupvej. Boserupvej vil således blive tillagt den fulde trafikbelastning ved ind- og udkørsel til planområdet. Direkte afledt er der en øget trafikmængde der skal afvikles enten via Bjergmarken og Låddenhøj mod vest eller Sankt Hans Gade og Møllehusvej mod øst.

Som det fremgår af trafikberegningerne, samt ovenstående figurer, vurderes det, at der samlet set vil blive generet ca. 3.200 flere ture i døgnet ved udbygning af Sankt Hans. Med afsæt i trafikmodellens resultater og fordelingen vist på figur 6-4, vil den forventede samlede trafik til og fra Sankt Hans fordele sig således:

	Andel	Mængde
Bjergmarken/Låddenhøj	15 %	480 ture
Møllehusvej	35 %	1.120 ture
Sankt Hans Gade	50 %	1.600 ture

Figur 6-7: Fordeling af den fremtidige trafik til og fra Sankt Hans (MOE, 2022).

Årsdøgns trafikken (ÅDT) på Boserupvej, som er den primære vej til og fra Sankt Hans får således en markant forøgelse af trafik ift. basisåret, og ifølge beregningerne stiger til omkring 3.200 (se figur 6-3). Trafikken fordeler sig derefter hurtigt via de vestlige og østlige veje; mod vest via Bjergmarken og Låddenhøj, hvor ÅDT forventes at stige med ca. 480 biler på Bjergmarken og 400 biler på Låddenhøj, hvilket giver en trafikbelastning på den sydlige del af Låddenhøj på ca. 4.300 ved udbygning i 2030. Mod øst via Møllehusvej forventes ÅDT at stige med omkring 1.100 til omkring 5.400 og via Sankt Hans Gade i øst forventes ÅDT at stige med omkring 1.600 til knap 6.000.

Den trafikale effekt er forholdsvis skævt fordelt. Forklaringen skyldes primært, at trafikanterne orienterer sig mod det øvrige Roskilde samt mod nord og øst, hvorfor rutevalget går via Sankt Hans Gade, hvis muligt – dernæst via Møllehusvej. Det betyder, at under 500 ture afvikles via den vestlige rute. Det vurderes dog, at fordelingen i praksis vil være mere lige, eks. som følge af trængselsproblemer på den østlige rute i spidsbelastningsperioder morgen og eftermiddag. Det vurderes, at ca. 25 % af trafikken til og fra Sankt Hans Vest vil benytte den vestlige rute via Låddenhøj svarende til omkring 800, mens de resterende 75 % vil benytte de østlige alternativer, svarende til 2.400 (MOE, 2022).

Nummerskrivningsanalysen for Sankt Hans Gade viser desuden, at ca. 25 % af den nuværende trafik er gennemkørende. Dette vidner om, at forbuddet mod gennemkørsel ikke har den tilsigtede effekt. Omkring en fjerdedel af trafikken i dag fra Sankt Hans Gade burde derved reelt foregå via Møllehusvej. Det vurderes dog, at uden fysisk regulering af Sankt Hans Gade vil det nuværende rutevalg ikke ændre sig. Ifølge trafikanalysen vurderes det dog ikke, at Sankt Hans Gade hverken i dag eller i fremtiden vil tiltrække så meget trafik, som modellen angiver, og at Møllehusvej vil være den primære af de østlige ruter.

Det vurderes, ifølge trafikanalysen, at det eksisterende vejnet har tilstrækkelig kapacitet til at afvikle den øgede trafikmængde ved udvikling af Sankt Hans. Den trafikale effekt vil dog primært kunne mærkes på de østlige adgangsveje, og det vurderes at der af hensyn til at sikre gode og trygge forhold for bløde trafikanter bør foretages tilpasning af vejnettet.

På baggrund af anbefalingerne i trafikanalysen er der i mobilitetsplanen "Strategi for mobilitet og parkering på Sankt Hans" således fokus på at ændre den omkringliggende vejstruktur således, at det fremtidige trafik flow kan afvikles hensigtsmæssigt, og uden at belaste det omkringliggende vejnet mere end nødvendigt. Mobilitetsplanen understøtter Roskilde Kommunes ønske om at flest mulige trafikanter skal benytte den vestlige rute via Bjergmarken og Låddenhøj.

De overordnede tiltag i mobilitetsplanen drejer sig om opgradering af stoppesteder, etablering af gang- og cykelstier, udvidelse af busdrift på linje 207 samt etablering af busluse på Bistrup Allé, ændret prioritet i T krydset ved Boserupvej/Bjergmarken for at understøtte koblingen mellem Sankt Hans og det overordnede vejnet og ændret prioritet i T-krydset ved Boserupvej/Sankt Hans Gade/Møllehusvej, hvilket vil signalere, at Sankt Hans gade er en boliggade og ikke det oplagte rutevalg i bil til bymidten, samt etablering af signalregulering i T-krydset ved Bjergmarken/Loddenhøj med svingbaner fra Loddenhøj. Derudover vil der foretages udvidelse af Bistrupvænge så den kan klare dobbeltrettet trafik idet den fremover vil være den primære vejadgang og slutteligt vil foretages der hastighedsdæmpning på Sønder Allé.

Med realisering af de foreslåede tiltag på vejnettet forventes det, at det fremadrettet gøres mere attraktivt at vælge den vestlige rute. Endvidere forventes der en mere ligelig fordeling mellem Sankt Hans Gade og Møllehusvej. Det giver en fremtidig trafikfordeling, som vist nedenfor:

	Andel	Mængde
Bjergmarken/Låddenhøj	25 %	800 ture
Møllehusvej	45 %	1.450 ture
Sankt Hans Gade	30 %	950 ture

Figur 6-8: Fordeling af den fremtidige trafik til og fra Sankt Hans med tiltag på vejnettet (MOE, 2022).

Det betyder, at trafikken på Bjergmarken vil stige til ca. 1.500 ture i døgnet og på Låddenhøj til ca. 5.300 ture i døgnet. På de østlige ruter vil trafikken stige til ca. 5.450 ture i døgnet på Møllehusvej til 3.950 ture i døgnet på Sankt Hans Gade. Det vurderes, at Sankt Hans Gade og Møllehusvej godt vil kunne bære den ekstra trafik. Det er ifølge trafikanalysen dog ønskeligt at undgå for store trafikstigninger på de østlige ruter. Låddenhøj er desuden mere egnet til at afvikle trafik end de øvrige veje, hvorfor mertrafikken bør ledes denne vej.

På den baggrund vurderes det, at planforslagene har begrænset påvirkning af trafikafviklingen. Tiltagene vurderes at sikre gode forhold for både biltrafikken og de lette trafikanter.

6.3 Kumulative effekter

Derudover har der været en lokalplan i offentlig høring som giver mulighed for overflytning af patienter fra Fjordhus til en ny afdeling på Sankt Hans Øst. Der er desuden igangsat en lokalplan som giver mulighed for ny anvendelse af Lindegården til botilbud og boliger. Planforslagene vurderes ikke at have kumulative effekter i forhold til denne udbygning idet, der sker en intern overflytning af en afdeling.

Ifølge Roskilde Kommunes notat 'trafikredegørelsen for Sankt Hans' konkluderes det, at der i 1991 var væsentlig mere trafik til og fra Sankt Hans, da

hospitalsfunktionen var på sit højeste. Konklusionen beror på indsamlede data og bøger om hospitalets funktioner, ansatte og indlagte. Til udregningerne af turrater er der bl.a. benyttet en tidligere udarbejdet trafikanalyse for Herlev Hospital, der er vurderet sammenlignelig. Ifølge trafikanalysen vurderes det, at den samlede trafik til Sankt Hans Øst vil være den samme, som tidligere funktioner på Sankt Hans, og effekten vurderes at være yderst begrænset og vil ikke få betydning for trafikafvikling i området.

6.4 Afværgende foranstaltninger

Der foreslås midlertidige reguleringer på vejnettet, eks. i forbindelse med byggeomodning, hvor lastbiler kan ledes ad de vestlige ruter via Bjergmarken og Låddenhøj for bedre trafikafvikling. Der foreslås endvidere supplerende tiltag, som beskrevet under "trafikale konsekvenser", som desuden er indarbejdet i mobilitetsplanen.

6.5 Overvågning

Roskilde Kommune følger løbende op på målsætninger i Mobilitets- og parkeringsplan og prognosemodeller, samt mere konkret gennem analyser i Trafikmodellen og ved trafiktællinger.

Der foreslås ikke særskilt overvågning.

7 Menneskers sundhed

Miljøpåvirkninger i forhold til menneskers sundhed vurderes i forhold til påvirkning af områdets rekreative stiforbindelser, støj fra vejtrafik og udvikling i trafik-sikkerhed, hvor omdannelse af området vil øge trafikken på adgangsvejene og i mindre grad på det omkringliggende vejnet. Der tages udgangspunkt i Kommune-nens strategier, herunder bæredygtig mobilitet som strategi i mobilitetsplanen, samt Fingerplanen 2019.

7.1 Miljøstatus og mål

Planområdet er ikke i dag støjbelastet og er underlagt Miljøstyrelsens gældende grænseværdier for trafikstøj. Området er generelt et trygt område for lette trafi-kanter, idet de interne veje er fastlagt med lave hastighedsbegrænsninger og området er indrettet med et større stisystem til cykler og gående. Dog er der mere utrygge steder på de større veje uden for planområdet, herunder Mølle-husvej.

Planområdet er i kommuneplanen indgået i Fingerplanens samt i Strategi for Ros-kildes Grønne ring, der betyder stiforbindelserne i området udgør en del af et større system af rekreative forbindelser i kommunen.

Trafikstøj

Planområdet ligger ikke inden for kommuneplanens udpegning af støjbelastet arealer, herunder større støjende veje, jernbaner eller støjende virksomheder. Et område betragtes som støjbelastet, når støjniveauet af den aktuelle støj er højere end Miljøstyrelsens vejledende grænseværdi. Der er ikke foretaget speci-fikke støjberegninger inden for området i forbindelse med helhedsplanen eller planforslagene. Det vurderes, at der kan forekomme mindre grad af støj fra vej-trafikken på Boserupvej og aktiviteterne på hospitalsområdet.

Af kommuneplanens retningslinjer for støj skal der i forbindelse med udlægning af nye arealer til støjfølsom anvendelse sikres, at Miljøstyrelsens vejledende grænseværdier for støj kan overholdes. Grænseværdier for trafikstøj fremgår af nedenstående tabel.

Grænseværdierne udtrykker den støjbelastning, der efter Miljøstyrelsens vurdering er miljømæssigt og sundhedsmæssigt acceptabelt. Hvis støjen er højere end den vejledende grænseværdi, vil en større andel af befolkningen opleve støjen som generende.

	Grænseværdi
Rekreative områder i det åbne land, sommerhusområder, campingpladser o.l.	Lden 53 dB
Boligområder, børnehaver, vuggestuer, skoler og undervisningsbygninger, plejehjem, hospitaler o.l. Desuden kolonihaver, uden-dørs opholdsarealer og parker.	Lden 58 dB
Hoteller, kontorer mv.	Lden 63 dB

Tabel 7-1: Miljøstyrelsens vejledende grænseværdier for støj fra veje, Miljøstyrelsen, Støj fra veje, vejledning fra miljøstyrelsen nr. 4, 2007.

Trafiksikkerhed og stiforbindelser

Den interne trafikstruktur er karakteriseret ved private og offentlige veje, flere er indrettet med lave hastighedsbegrænsninger. Der findes flere små veje med adgang til bebyggelsen i området. Boserupvej er den største vej i området, som går syd om planområdet og leder trafikken til og fra området.

Internt i planområdet og inden for Sankt Hans forløber flere ruter og stier, herunder Fjordstien, der går langs kysten fra Roskilde Havn og videre langs fjorden nord på og den regionale cykelsti mellem Roskilde og Boserup Skov, der går langs Bistrup Allé og Boserupvej. Derudover findes Munkestien, Sortesti, Skjoldungerstierne og Den Danske Pilgrimsrute, der går gennem Sankt Hans.

Sankt Hans ligger desuden inden for Fingerplanens udpegning "eksisterende overordnede rekreative stier", der er særlige vigtige for de rekreative muligheder i hovedstadsområdet og på tværs af kommunegrænser kan forbinde de større byområder med grønne kiler, kyst og værdifulde landskaber. Retningslinjerne for stierne er møntet på overordnede principper, eksempelvis at der skal være sti langs kysten og der skal være mindst en sti i hver grøn kile fra Fingerplanernes håndflade til kysten og til hovedstadsområdets grænse i vest og syd. Stinettets hovedformål er at skabe størst mulig regional offentlig tilgængelighed til alle hovedstadsområdets attraktive grønne områder.

Planområdets ubebyggede dele ligger ligeledes inden for et område, der er beskrevet i *Strategi for Roskildes Grønne Ring* indgår. Visionen med strategien er at skabe en sammenhængende grøn sti hele vejen rundt om Roskilde. I strategien er der således udpeget grønne områder med særlige fokus, herunder Svogerslev Kilen, som består af det åbne landskab mellem Roskilde, Boserup Skov, Svogerslev og Lindenberg – hovedparten af området indgår i Nationalpark Skjoldungernes Land, hvori de ubebyggede dele af Sankt Hans skiller sig ud som et rekreativt fredet parkområde. Målet med Svogerslev Kilen er bl.a. at skabe et varieret kulturlandskab med naturpræg og sikre stor tilgængelighed til fods i området uden at biodiversiteten påvirkes negativt. Strategien beskriver desuden

at områdets naturværdier bør forbedres, bl.a. i form af flere vandhuller og ved at naturgenoprette Gedebæksrenden.

7.2 Konsekvensvurdering

I forbindelse med områdets udbygning vil der komme øget trafik i og uden for planområdet, og der vil således også være en fremtidig øget- trafikstøj og uheldsrisiko i området.

Menneskers sundhed i planområdet er beskrevet på baggrund af foreliggende materiale, herunder Miljøstyrelsens grænseværdier for støj samt planforslagenes bestemmelser vedr. ændringer af de interne stiforbindelser med tilkobling af kommunens overordnede stiforbindelse.

Trafikstøj

Omdannelsen af Sankt Hans vil generere ny trafik, som beskrevet i kapitel 6, og dermed et øget trafikstøjniveau på de interne veje i planområdet og på det omkringliggende vejnet. Helt konkret vurderes trafikmængden samlet at stige med ca. 3.200 ture, som forventes at skulle afvikles på det eksisterende vejnet. Miljøstyrelsen fastsætter grænseværdier for vejtrafikstøj i boligområder, daginstitutioner, hospitaler og på udendørs opholdsarealer til 58 dB. Decibelbegrebet er et logaritmisk begreb. En forøgelse af et lydniveau på 10 dB svarer til, at det opfattes som en fordobling af lydniveauet for det menneskelige øre. En fordobling af trafikmængden på en vej svarer som tommelfingerregel til, at støjniveauet øges med 3 dB. Normalt opleves ændringer af støjniveauet på mere end 2-3 dB som hørbare, mens mindre ændringer ikke opleves som hørbare.

Selvom der ikke er udført beregning af trafikstøjen, vurderes realiseringerne af planforslagene ikke at medføre hørbare ændringer i støjniveauet fra trafikken. Dette vurderes ud fra, at de berørte veje i og uden for planområdet ikke i dag har en trafik, som gør, at de vejledende grænseværdier for vejtrafikstøj overskrides. Derudover er den tilførte ÅDT ved udbygning af Sankt Hans i 2030 på knap 3.200, se figurer i kapitel 6. Trafikken fordeler sig fra Boserupvej i vest- og østgående retning; Låddenhøj i vest stiger (med udgangspunkt i basisåret 2030) med ca. 400 til omkring 4.300 (ÅDT) og Møllehusvej med ca. 1.100 til omkring 5.400 (ÅDT). Sankt Hans Gade i øst stiger med omkring 1.600 til ca. 6.000 (ÅDT).

Ingen af vejene er således i nærheden af en fordobling af trafikken og anslås derfor ikke at medføre en hørbar ændring.

Boserupvej, som betjener al trafik til og fra Sankt Hans, vil teoretisk set få en hørbar ændring idet ÅDT ved basisåret 2030 forventes at være omkring 300 og med udbygningen af Sankt Hans i 2030 får en ÅDT på 3.200. Trafikken fordeler sig dog hurtigt via de ovenstående ruter og vurderes derfor ikke i praksis at udgøre en væsentlig ændring ift. støj. Dette begrundes også med udgangspunkt i Nord2000 metoden (Miljøstyrelsen, 2007), der tager afsæt i afstand fra vej ift. hastighed på den pågældende vej opgjort ift. grænseværdierne. Med Boserupvej, hvor der må køres 60 km/t og med en (forventet) ÅDT i 2030 på 3.200

overskrider alt nærmere end 40 meter (ca.) fra Boserupvej den vejledende støjgrænseværdi på 58 dB for området. Idet der ikke ligger boliger eller lign. støjfølsom anvendelse inden for 40 meter vurderes der ikke at være en potentiel påvirkning ift. støj.

Der planlægges for, at flere strækninger af interne veje nedlægges, som i stedet erstattes af stier. Hensigten er at indrette området med kun én primær vejadgang til hver bygning for at undgå parkområdet gennemskæres af biltrafik. Dette må formodes at omfordele den nuværende trafikstøj til de nye primærveje.

Det vurderes ikke nødvendigt med bestemmelser for afskærmning af boliger og andre støjfølsomme anvendelser i området med baggrund i, at planområdet vurderes at ligge uden for områder belastet af støj.

På den baggrund vurderes det, at planforslagene vil have en begrænset indvirkning på trafikstøjen i området.

Der vil i anlægsfasen dog forekomme gener fra almindeligt anvendt entreprenørmateriel såsom gravemaskiner, kraner, lastbiler mm. af midlertidig og kortvarig karakter, som desuden har en begrænset geografisk udstrækning. Det må forventes, at området vil blive udsat for bl.a. støjgener, mens arbejdet udføres. Da anlægstransporten foregår over en begrænset periode, og der ikke er tale om anvendelser, som medfører permanent påvirkning af omgivelserne i form af støj, vibrationer eller lugt vurderes påvirkning med trafikstøj at være lille.

Trafiksikkerhed og stiforbindelser

Den øgede trafikale belastning vil, isoleret set, øge uheldsrisikoen i området. De konkrete trafikale løsninger i området, herunder nedlæggelse af flere interne veje, som erstattes af stier, vil udgøre trygge og sikre forbindelser for gående- og cyklende gennem området.

Roskilde Kommune har desuden udarbejdet en række tiltag i mobilitetsplanen, der bl.a. har til hensigt at styrke trafiksikkerheden i og uden for Sankt Hans, herunder også strækningen mellem Sankt Hans og Roskilde. I den forbindelse vil der ske en opgradering af cykelruterne, herunder eksempelvis til Roskilde bymidte via Bistrup Allé, der lukkes for biltrafikken fra øst. Derudover understøttes gennemkørselsforbuddet på Sankt Hans Gade med en ændret prioritering i krydset mellem Boserupvej/Møllehusvej, hvilket skaber øget tryghed på ruten til og fra bymidten via Sankt Hans Gade. Derudover vil der ske en særlig indsat på ruten til Skt. Jørgens Skole, der forløber langs Søndre Allé og via Boserupvej til Bjergmarken. I forbindelse anbefales der i trafikanalysen (MOE, 2022), at der etableres et signalanlæg i krydset mellem Bjergmarken/Låddenhøj af hensyn til at sikre skoleveje og trygge forhold for de lette trafikanter.

Derudover er det hensigten med mobilitetsplanen at gøre de kollektive transportvalg mere attraktiv. Mål et er, at den kollektive transport skal styrkes med flere afgang, bedre kvalitet og en større prioritet af stoppestederne i Sankt Hans området. Der vil i den henseende ske en styrkelse af linje 207, herunder

flytning af eksisterende stoppested tættere på Centralmagasinet for at servicere de kommende aktiviteter i området og for at give en bedre dækning af passage-rer fra de spredte boligområder i Sankt Hans.

Det vurderes på den baggrund, at der ikke er væsentlig påvirkning i forbindelse med trafiksikkerheden i området, og at de trafikale tiltag, der beskrives i mobilitetsplanen, vil understøtte, at lokalplanområdet og ruten til og fra området styrkes for så vidt angår cykeltrafiksikkerhed og kollektiv trafik

Planerne for Sankt Hans bygger bl.a. på Sankt Hans helhedsplan, der bl.a. har til mål at genskabe parken og danne et rekreativt område til bl.a. klimasikring, dyrkningshaver og rekreative aktiviteter, men også skabe en tydelig overgang mellem parkområdet og de landskabelige kvaliteter og naturværdier uden for byzonen.

Planerne giver desuden mulighed for ét større samlet stinet. Stinettet skal skabe god tilgængelighed og adgang mellem parklandskabet og de omkringliggende naturområder, samt på tværs af parkområdet. Stinettet skal kobles på de eksisterende stinet inden for området, og føres videre ud af området. Foruden de interne grusstier udvikles der ny Sankt Hans Sti i overgangen mellem parklandskabet og de omkringliggende områder. Stien vil omkranse den bebyggede del af Sankt Hans og tydeliggøre en klar linje mellem hospitalspark og landskab. Stien etableres i et ensartet materiale og vil fremstå som et landskabselement i sig selv, der adskiller sig fra de interne grusstier i parkområdet.

Samlet set vurderes planforslagene at styrke de rekreative oplevelser i området, både i form af stier, men også i forhold til områdets landskabelige og naturmæssige værdier, der kan opleves. Det vurderes, at der kan være en positiv indvirkning på de rekreative arealer og forbindelser i planområdet.

7.3 Kumulative effekter

I den gennemførte trafikanalyse, foretaget af MOE, er der opstillet en række anbefalinger for at tilbyde højere grad af tryghed for de lette trafikanter. Eks. opleves Møllehusvej, og særligt rundkørslen ved Helligkorsvej, allerede i dag som utrygge steder, og mere trafik via Møllehusvej i forbindelse med udbygning af Sankt Hans vil forværre utrygheden. Der foreslås herunder:

- tilpasninger af vejnettet for at mindske belastningen på de østlige veje, herunder Sankt Hans Gade og Møllehusvej for at sikre skoleveje og tilbyde trygge forhold for de lette trafikanter.
- Der foreslås signalanlæg i krydset ved Bjergmarken/Låddenhøj samt
- cykelsti og fortov eller opgradering af Boserupvej og Bjergmarken i form af fællessti for at skabe stiforbindelse mellem Sankt Hans og områderne syd for.

7.4 Afværgende foranstaltninger

Roskilde Kommune kan fastsætte krav vedrørende grænseværdier og tidsrum for udførelse af anlægsarbejde, samt adgangsveje i byggefasen. Der findes ingen statslige krav eller vejledninger med grænseværdier for støj og vibrationer ifm. anlægsarbejder.

7.5 Overvågning

Der foreslås ingen særskilt overvågning.

8 Referencer

Arter.dk (2022). Artsdata. Hentet fra Arter.dk: [Arter - Samler viden om Danmarks natur](#)

Center for Bygningsbevaring (2021): Center for Bygningsbevarings principper for nænsom bygningsbevaring. Hentet: [Center for Bygningsbevaring i Raadvad](#)

Danmarks Miljøportal (november 2021): Naturdata. Hentet fra Danmarks Miljøportal: <http://naturdata.miljoportal.dk/speciesSearch>

Danmarks Miljøportal (januar 2022): Naturdata. Hentet fra Danmarks Miljøportal: <http://naturdata.miljoportal.dk/speciesSearch>

Danmarks Miljøportal (november 2021): Danmarks Arealinformation. <https://arealinformation.miljoportal.dk/html5/index.html?viewer=distribution>

Dansk Ornitologisk Forening. (november 2021): Hentet fra DOFbasen: <https://dofbasen.dk/>

CVF (2021): Vejstatus hentet fra: [CVF - vis på kort \(vd.dk\)](#)

Miljøstyrelsen (2007): Støj fra veje. Vejledning fra Miljøstyrelsen Nr. 4/2007.

Miljøministeriet (2008): APROPOS – Landskabskaraktermetoden og byudvikling

Miljøministeriet (2010): Inspiration til planlægning i kystnærhedszonen

Miljøministeriet (2011): APROPOS – Planlægning af kystnærhedszonen

Erhvervsstyrelsen (2019). Fingerplan 2019. Landsplandirektiv for hovedstadsområdets planlægning. 29. marts 2019.

Miljøministeriet (2021): Støjkort. Hentet fra [Miljøgis \(mim.dk\)](#)

Miljøstyrelsen. (2020a): Habitatvejledningen. Vejledning til bekendtgørelse nr. 1595 af 6. december 2018 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter. Vejledning nr. 48. Miljøstyrelsen, Miljøministeriet.

Miljøstyrelsen (2020). Natura 2000-basisanalyse 2022-2027 Roskilde Fjord og Jægerspris Nordskov. Natura 2000-område nr. 136, Habitatområde H120 og H199, Fuglebeskyttelsesområde F105 og F107.

Miljøstyrelsen (2021): NOVANA – Det nationale overvågningsprogram.

MOE (2021): Trafikanalyse. Sankt Hans.

Natura 2000-planer 2016-2021. Hentet fra Dataforsyningen:

Natura 2000-basisanalyser 2022-2027. Hentet fra: [Natura 2000-planlægning 2022-2027 \(mst.dk\)](https://mst.dk/planlaegning/2022-2027)

Naturbasen.dk. (november 2021): Hentet fra Naturbasen - Danmarks Nationale Artsportal: <https://www.naturbasen.dk/>

NIRAS (2021): Natura 2000 væsentlighedsvurdering. Langvad Å – Nyt afløb fra St. Kattinge Sø via Gedebæksrenden.

Roskilde Kommune (2013): Naturrapport. Sct. Hans Hospital Natur.

Roskilde (2020). Helhedsplan for nyt boligområde. Sankt Hans. Roskilde Kommune.

Roskilde Kommune (2021): Trafikmodel. Hentet fra <https://webkort.roskilde.dk/cbkort?profile=trafik>

Roskilde Kommune (2021): Trafikudviklingen 2011 – 2020. Hentet fra: [Trafikinformation og tællinger - Roskilde Kommune](https://trafikinformation.roskilde.dk/tallinger)

Roskilde Museum (2021): Roskilde Museum, ROMU. Aktuel viden om arkæologi, hentet: [ARKÆOLOGI PÅ ROSKILDE MUSEUM - ROSKILDE MUSEUM](https://arkaeologi.roskilde.dk)

Roskilde (2016). *Strategi for Roskildes Grønne Ringer. November 2016. Roskilde Kommune.*

Roskilde (2022). Strategi for mobilitet og parkering på Sankt Hans. 2022. Roskilde Kommune.

Rådet for Den Europæiske Union. (1992). Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter

Sekretariatet, Nationalpark Skjoldungernes Land (2017). Nationalparkplan 2017-2023 for Nationalpark Skjoldungernes Land.

Søgaard, B. & Asferg, T. (2007): Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV – til brug i administration og planlægning. Faglig rapport fra DMU nr. 635.

Slots- og Kulturstyrelsen (november 2021): Fund og fortidsminder.
<https://www.kulturarv.dk/fundogfortidsminder/>

Vejdirektoratet (2020): kMastra til trafiktælling.

WSP (2021): Rapport. Flagermus Sankt Hans, sommer 2021.